

ЗАМОВНИК:

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АНТОНОВ"

СКАРЖНИК: ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА»

СКАРГА

На рішення №1289 відповідальної особи від 06.08.2021 року про відхилення пропозиції ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» за закупівлею номер у Prozorro № UA-2021-07-06-001332-с

Наше товариство приймало участь у закупівлі номер у Prozorro і пропозиція нашого Товариства у вказаній закупівлі є найбільш економічно вигідною.

Однак, Скаржник дізнався, що оскаржуваним рішенням №1289 відповідальної особи від 06.08.2021 року було відхилено пропозицію ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» з підстави того, що начебто учасник входить до Переліку підприємств, господарські відносини з якими призводять до втрати права на відшкодування податкового кредиту з ПДВ та на даний час ведеться претензійно-позовна робота щодо даного учасника стосовно невиконання договірних зобов'язань щодо поставки виробів неналежної якості по Договору №10 від 18.12.2017 року.

Однак, Скаржник повністю не погоджується із підставою відхилення на підставі наступного:

Скаржник повідомляє, що вважає оскаржуване рішення незаконним та протиправним, так як воно ухвалене з порушенням порядку закупівель ДК «УКРОБОРОНПРОМ»:

Згідно з пп.5 п.10.35 Порядку закупівель, Відповідальна особа/Конкурсний комітет може прийняти рішення про відхилення конкурсної пропозиції Учасника у наступних випадках: ... між Замовником та Державною податковою службою України або її підрозділами триває судовий спір щодо неповернення Замовникові ПДВ, пов'язаного з правовідносинами Замовника і Учасника.

Отже, даний підпункт передбачає, що такий судовий спір повинен бути саме щодо неповернення Замовникові ПДВ, пов'язаного з правовідносинами Замовника і Учасника.

Такої підстави для відхилення пропозиції учасника, як «учасник входить до Переліку підприємств, господарські відносини з якими призводять до втрати права на відшкодування податкового кредиту з ПДВ» чинний Порядок закупівель та умови конкурсної документації не містить.

В оскаржуваному рішенні Замовника НЕ вказано, який же судовий спір із зазначенням номеру судової справи триває щодо неповернення Замовникові ПДВ з приводу правовідносин, які існують чи існували між Замовником та учасником.

Загальновідомою є інформація про те, що всі судові рішення, всі ухвали судів з моменту відкриття судового провадження розміщується на сайті «Єдиний державний реєстр судових рішень».

За пошуком, здійсненим на даному сайті судових рішень України за всі роки з'ясовано, що існувала (а не існує) всього одного судова справа в адміністративному провадженні за позовом Державного підприємства "АНТОНОВ" до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 21 березня 2019 року № 0000584201 з приводу в тому числі правовідносин ДП «АНТОНОВ» та ТОВ «Промелектроніка». Згідно з рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва по справі № **640/10616/19** від 10.10.2019 року, адміністративний позов Державного підприємства "АНТОНОВ" (код ЄДРПОУ 14307529, м. Київ, вул. Академіка Туполева, задоволений повністю, визнано протиправним та скасувати податкове-повідомлення рішення Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби від 21 березня 2019 року № 0000584201. Постановою Шостого апеляційного адміністративного суду 21 січня 2020 року по цій справі рішення суду першої інстанції залишено без змін. Вказане рішення набуло законної сили в момент проголошення постанови суду апеляційної інстанції, тобто 21.01.2020 року.

Отже, жодний судовий спір з приводу відшкодування Замовникові ПДВ по правовідносинам з ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» станом на момент ухвалення оскаржуваного рішення про відхилення пропозиції Скаржника не розглядався і не існує.

Сам факт включення нашого підприємства до невідомого Переліку не є підставою для дискваліфікації, в тому числі з огляду на те, що судовими рішеннями у справі **640/10616/19** було встановлено протиправність дій та рішень саме контролюючого органу, а не ТОВ «Промелектроніка».

Отже, оскаржуване рішення Замовника з цієї підстави є незаконним та необґрунтованим.

З приводу другої причини відхилення нашої пропозиції зазначаємо наступне:

Дійсно, між ДП «АНТОНОВ» та ТОВ «Промелектроніка» існував єдиний судовий спір з приводу начебто поставки товару неналежної якості, номер господарської справи 910/16436/19, за правовідносинами сторін за

Договором №10 від 18.12.2017 року. Дана справа була ініційована саме ТОВ «Промелектроніка», а не ДП «АНТОНОВ».

Так, остаточним рішенням Верховного суду по справі №910/16436/19 від 10.11.2020 року встановлено порушення саме з боку ДП «АНТОНОВ», і вирішено:

Касаційну скаргу в частині оскарження товариством з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" постанови Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 з підстав, передбачених пунктом 1, 4 частини другої статті 287 Господарського процесуального кодексу України, задовольнити.

Постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 в частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання державного підприємства "Антонов" прийняти товар на виконання умов договору від 18.12.2017 № 10 та специфікації від 18.12.2017 № 1 скасувати, і в цій частині залишити в силі рішення господарського суду міста Києва від 04.03.2020.

В іншій частині постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 залишити без змін.

Так, рішення господарського суду міста Києва від 04.03.2020 по цій справі №910/16436/19 було винесено на користь ТОВ «Промелектроніка» і полягало у наступному:

«Зобов'язати Державне підприємство "Антонов" (вул.Академіка Туполева, буд.1, м.Київ, 03062, код ЄДРПОУ 14307529) прийняти від Товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" (вул.Фортечна, буд. 4А, м.Запоріжжя, 69002, код ЄДРПОУ 24510970) на виконання умов договору №10 від 118.12.2017 та Специфікації №1 від 18.12.2017 товар, а саме: ШМ-12ЮТ ЕТУ100/5 підшипник у кількості 20 шт.; ШН-12ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 50 шт; ШН-15ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 20 шт; 80106 Ю ЕТУ100/3 підшипник у кількості 10 шт: 5-1000098ЮТ ЕТУ 100/3 підшипник у кількості 20 шт».

У Постанові Верховного суду від 10.11.2020 року зазначене наступне: *«Приймаючи рішення про часткове задоволення позовних вимог, суд першої інстанції виходив з того, що Товариством на виконання умов Договору та Специфікації поставлено Підприємству товар належної якості, з огляду на відсутність у матеріалах справи доказів фіксування недоліків товару відповідно до Інструкцій № П-6 та № П-7, тому вказана поставка товару, за висновком суду, створює у Підприємства обов'язок з прийняття цього товару»;*

Отже, судовими рішеннями по справі №910/16436/19 встановлено факт поставки товару належної якості, дані судові рішення є остаточними, такими, що підлягають виконанню, відповідно, повинні бути виконані ДП «АНТОНОВ». За наявності судового рішення про визнання товару якісним та зобов'язання Замовника прийняти товар немає жодних підстав стверджувати, що товар поставлений неякісний, так як дане питання вирішувалося в рамках спору по справі №910/16436/19 і Замовник не компетентний переглядати чи не погоджуватися із рішенням Верховного суду після набрання ним чинності.

Крім того, умови конкурсної документації та Порядок закупівель в редакції від 25.02.2021 року не містять такої підстави для відхилення пропозиції учасника як «наявність судово-претензійної роботи».

Так, згідно з п. 10.35. Порядку закупівель, відповідальна особа/Конкурсний комітет може прийняти рішення про відхилення конкурсної пропозиції Учасника у наступних випадках:

1) між Учасником та Замовником триває судовий спір, спричинений неналежним виконанням зобов'язань Учасником;

Так, по-перше, судова справа №910/16436/19 стосувалася саме неналежного виконання зобов'язання з боку ДП «АНТОНОВ», який безпідставно відмовився прийняти товар.

По-друге, дана судова справа вже вирішена остаточно, а не триває.

Відповідно, підстав для застосування даного пункту у Замовника не було.

Крім того, всі претензії з приводу начебто неналежного виконання договору ТОВ «Промелектроінка» №10 від 18.12.2017 року були розглянуті судом в рамках справи №910/16436/19 і були визнані необґрунтованими та неприйнятними, відповідно, посилатися на підпункт 4 п.10.35 у Замовника також немає підстав, так як саме компетентний суд вже розглянув по суті такі претензії і прийшов до висновку про їх безпідставність.

Однак, Скаржник вважає, що він не повинен нести негативних для себе наслідків, так як Замовник при проведенні КОЖНОЇ ЗАКУПІВЛІ повинен дотримуватися головних принципів закупівель, в тому числі НЕ ДОПУСКАТИ ДИСКРИМІНАЦІЮ (а Скаржника було само дискриміновано з підстави того, що він звернувся до суду з оскарженням дії Замовника у справі №910/16436/19); Замовник повинен проводити ОБ'ЄКТИВНУ ОЦІНКУ пропозицій учасників і не допускати відхилення пропозицій з НАДУМАНИХ, НЕІСНУЮЧИХ підстав ні в конкурсній документації, ні в Порядку закупівель.

Відповідно, враховуючи все вищевикладене, просимо визнати оскаржуване рішення про дискваліфікацію ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» неправомірним і таким, яке підлягає скасуванню.

Відповідно до п.2.3 розділу 2 Порядку закупівлі повинні здійснюватися з використанням ЕТМ за такими принципами:

- 1) добросовісна конкуренція серед осіб, що беруть участь у процедурах Закупівель;
- 2) максимальна економія та ефективність;
- 3) відкритість та прозорість на всіх стадіях Закупівель;
- 4) недискримінація осіб, що беруть участь у процедурах Закупівель;
- 5) об'єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій;
- 6) запобігання корупційним діям і зловживанням.

Вважаємо, що Замовником порушено принципи здійснення закупівель, оскаржуваними рішеннями та діями замовник та його відповідальна особа дають підстави скаржнику вбачати порушення найголовнішого принципу проведення закупівель – недопущення корупційних дій і зловживань, недопущення дискримінації, забезпечення об'єктивності розгляду пропозицій учасників.

На підставі викладеного, –

ВИМАГАЄМО:

- 1. Скасувати рішення №1289 відповідальної особи від 06.08.2021 року про відхилення пропозиції ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» за закупівлею номер у Prozorro № UA-2021-07-06-001332-с і здійснити оцінку пропозиції ТОВ «Промелектроніка».**

Додатки:

1. Рішення Господарського суду м. Києва по справі №910/16436/19
2. Постанова Верховного суду по справі №910/16436/19
3. Рішення Окружного адміністративного суду м. Києва по справі №640/10616/19
4. Постанова суду апеляційної інстанції по справі 640/10616/19
5. рішення №1289 відповідальної особи від 06.08.2021 року про відхилення пропозиції ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» за закупівлею номер у Prozorro № UA-2021-07-06-001332-с.

06.08.2021 року Директор ТОВ «Промелектроніка» Гусак С.О.

РІШЕННЯ
Відповідальної особи
№ 1289 від «06» серпня 2021р.

1. Найменування Замовника: ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АНТОНОВ»
2. Код Замовника згідно з ЄДРПОУ: 14307529.
3. Місцезнаходження Замовника: 03062, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 1.
4. Підстави розгляду: тендер № 12742641 (Прозоро UA-2021-07-06-001332-с) на закупівлю Електромеханізм МПК-13БТВ (заявка 16647).
5. Предмет розгляду: відхилення пропозиції учасника.
6. Прийняте рішення з обґрунтуванням: відхилити пропозицію учасника "ТОВ Промелектроніка" у зв'язку з тим, що учасник входить до Переліку підприємств, господарські відносини з якими призводять до втрати права на відшкодування податкового кредиту з ПДВ та на даний час ведеться претензійно-позовна робота щодо даного учасника стосовно невиконання договірних зобов'язань щодо поставки виробів неналежної якості по Договору № 10 від 18.12.2017 року

Відповідальна особа

Титаренко Д.С.

Категорія справи № 910/16436/19: Господарські справи (до 01.01.2019); Майнові спори; Розрахунки за продукцію, товари, послуги; Інші розрахунки за продукцію.

Надіслано судом: 13.04.2020. Зареєстровано: 13.04.2020. Оприлюднено: 14.04.2020.

Номер судового провадження: не визначено

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА 01030, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-В, тел. (044) 284-18-98, E-mail: inbox@ki.arbitr.gov.ua **РІШЕННЯ**

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

м. Київ

04.03.2020 **Справа № 910/16436/19** Господарський суд міста Києва у складі судді **Ягічевої Н.І.**, при секретарі судового засідання **Гарашко Т.В.**, розглянувши матеріали господарської справи

За позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" (вул.Фортєчна, буд. 4А, м.Запоріжжя, 69002, код ЄДРПОУ 24510970)

до Державного підприємства "Антонов" (вул.Академіка Туполєва, буд.1, м.Київ, 03062, код ЄДРПОУ 14307529)

про зобов'язання вчинити дії

Представники сторін згідно протоколу судового засідання

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" звернулось до Господарського суду міста Києва з позовом до Державного підприємства "Антонов" про зобов'язання відповідача належним чином оформити та підписати видаткову накладну №РН-0000323 від 16.02.2018, прийняти товар.

Позовні вимоги мотивовані тим, що відповідач не підписує видаткову накладну згідно якої було поставлено товар, належних доказів на фіксування недоліків товару не надає.

Одночасно з позовною заявою позивачем подано клопотання про розгляд справи із застосуванням відеоконференції

Ухвалами Господарського суду міста Києва від 09.12.2019 прийнято позовну заяву до розгляду, відкрито провадження у справі за правилами загального провадження та призначено підготовче засідання на 15.01.2020, у задоволенні клопотання про участь в судовому засіданні в режимі відеоконференції відмовлено.

15.01.2020 року через відділ діловодства суду від відповідача надійшов відзив на позовну заяву в якому проти позову заперечує та вказує, що відповідачем складено відомості дефектів №1 від 13.03.2018, № 9 від 18.10.2018 в яких зазначено недоліки товару, відповідач наполягав на поверненні товару для усунення зауважень, на адресу відповідача направлявся інший товар для заміни бракованого товару. Постановою Північного апеляційного Господарського суду від 17.10.2019 підтверджено правильність дій у дотриманні умов договору відповідачем. Позивач неякісний товар назад не приймає, спірний товар знаходиться в камері схову відповідача.

У підготовчому судовому засіданні від 15.01.2020 року оголошено перерву до 05.02. 2020 року.

22.01.2020 через канцелярію суду позивач подав відповідь на відзив.

31.01.2020 року на адресу суду надійшло клопотання від представника відповідача про відкладення розгляду справи на іншу дату, у зв'язку з неможливістю прибуття представника відповідача у підготовче

судове засідання.

Ухвалою від 05.02.2020 закрито підготовче провадження та призначено розгляд справи по суті на 04.03.2020.

24.02.2020 через відділ діловодства суду позивачем подано заяву про стягнення витрат на правничу допомогу в розмірі 8800,00 грн

Представник позивача в судовому засіданні підтримав позовні вимоги, представник відповідача в судове засідання 04.03.2020 не з'явився, проте, подав клопотання про відкладення розгляду справи.

Розглянувши в судовому засіданні клопотання представника відповідача про відкладення розгляду справи, господарський суд дійшов висновку про відмову у його задоволенні, виходячи з наступного.

Згідно з вичерпним переліком підстав для відкладення розгляду справи, який передбачено частиною 2 статті 202 Господарського процесуального кодексу України, підставою для відкладення розгляду справи, зокрема, є перша неявка в судове засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними.

У даному випадку судом прийнято до уваги, що відкладення розгляду справи є правом та прерогативою суду, основною умовою для якого є саме неможливість вирішення спору у даному судовому засіданні, а не наявність відповідного клопотання учасника судового процесу.

Як зазначено у п. 3.9.2 постанови Пленуму Вищого господарського суду України №18 від 26.12.2011 «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» у випадку нез'явлення в засідання господарського суду представників обох сторін або однієї з них справа може бути розглянута без їх участі, якщо неявка таких представників не перешкоджає вирішенню спору. Господарський суд з урахуванням обставин конкретної справи може відхилити доводи учасника судового процесу - підприємства, установи, організації, іншої юридичної особи, державного чи іншого органу щодо відкладення розгляду справи у зв'язку з відсутністю його представника (з причин, пов'язаних з відпусткою, хворобою, службовим відрядженням, участю в іншому судовому засіданні і т. п.). При цьому господарський суд виходить з того, що у відповідних випадках такий учасник судового процесу не позбавлений права і можливості забезпечити за необхідності участь у судовому засіданні іншого представника, з числа як своїх працівників, так і осіб, не пов'язаних з ним трудовими відносинами. Неможливість такої заміни представника і неможливість розгляду справи без участі представника підлягає доведенню учасником судового процесу на загальних підставах.

До вказаного клопотання Відповідачем не було додано доказів перебування ОСОБА_1 на лікарняному. Крім того, суду не доведено (не надано доказів) неможливості заміни представника, а також неможливості розгляду справи без участі відповідача на підставі письмових доказів по справі. Також судом враховано, що відкладення розгляду справи може призвести до затягування строків розгляду спору та порушення вимог статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

За таких обставин, у судовому засіданні 04.03.2020 судом залишено без задоволення клопотання представника позивача про відкладення судового засідання.

Відповідно до ч. 3 ст. 202 Господарського процесуального кодексу України, якщо учасник справи або його представник були належним чином повідомлені про судове засідання, суд розглядає справу за відсутності такого учасника справи у разі: 1) неявки в судове засідання учасника справи (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки; 2) повторної неявки в судове засідання учасника справи (його представника) незалежно від причин неявки; 3) неявки представника в судове засідання, якщо в судове засідання з'явилася особа, яку він представляє, або інший її представник; 4) неявки в судове засідання учасника справи, якщо з'явився його представник, крім випадків, коли суд визнав явку учасника справи обов'язковою.

За таких обставин, з огляду на неявку представників відповідача та враховуючи, що суд дійшов висновку, що у матеріалах справи достатньо документів, які мають значення для правильного вирішення спору, внаслідок чого справа може бути розглянута за наявними у ній документами, а неявка представників відповідача не перешкоджає розгляду справи по суті.

У судовому засіданні 04.03.2020 оголошено вступну та резолютивну частини рішення відповідно до ст. 240 ГПК України.

Розглянувши матеріали справи, заслухавши пояснення представника позивача, дослідивши надані докази та оцінивши їх в сукупності, суд

ВСТАНОВИВ:

Між ТОВ «Промелектроніка» (далі - позивач, постачальник) та ДП «Антонов» (далі - відповідач, покупець) укладено договір від 18.12.2017 № 10 (далі - Договір), відповідно до якого позивач зобов'язується поставити, а відповідач прийняти та оплатити комплектуючі вироби (авіаційні підшипники) для літаків цивільної авіації (далі - товар), згідно з специфікацією № 1, що є невід'ємною частиною Договору (п. 1.1 Договору).

Пунктом 3.1 Договору визначено, що розрахунки за Договором проводяться відповідачем у національній валюті України шляхом перерахунку грошових коштів на рахунок позивача, на підставі виставленого позивачем рахунку. Умови та терміни оплати вказуються у специфікаціях, що є невід'ємними частинами Договору.

Специфікацією від 18.12.2017 № 1 до Договору, зокрема, визначено:

- сума специфікації № 12 складає 119 677,32 грн.;

- оплата товару (партії товару) по специфікації № 1 здійснюється у розмірі 100 % вартості за партію товару, яка сплачується відповідачем на підставі отриманого від позивача рахунку, протягом 14 календарних днів з моменту фактичного отримання товару (партії товару), що підтверджується підписанням сторонами видаткових накладних.

Положеннями пункту 5.6 Договору передбачено, що прийняття товару за кількістю та якістю проводиться відповідачем згідно з вимогами інструкцій № П-6 (щодо якості) і № П-7 (щодо кількості), затверджених держарбітражем СРСР від 15.06.1965 та 25.04.1966.

Відповідно до пункту 5.7 Договору, товар вважається поставленим після проведення відповідачем вхідного контролю на підприємстві в термін 10 робочих днів з дати фактичного отримання на склад відповідача партії товару.

Позовні вимоги мотивовані тим, що відповідач не підписує видаткову накладну згідно якої було поставлено товар, належних доказів на фіксування недоліків товару не надає.

Оцінюючи подані докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді всіх обставин справи в їх сукупності, та враховуючи те, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, суд зазначає наступне.

Як вбачається з матеріалів справи, на виконання вимог Договору позивачем виставлено рахунок-фактуру від 16.02.2018 № СФ-0000228 на суму 119 677,32 грн.

Позивач стверджує, що за видатковою накладною від 16.02.2018 №РН-0000323 (у вказаній накладній було помилково вказано інший номер договору) ним було поставлено, а відповідачем отримано обумовлений Договором товар на суму 119 677, 32 грн., що також підтверджується експрес - накладною № 59 0003 1832 7872 від 17.02.2018.

Відповідач звернувся до Позивача з вимогою № 169/5139-18 від 14.05.2018 року, в якій вказував на претензії щодо якості товару. У відповідь на вказану вимогу позивач повідомив листом № 267 від 25.05.2019 року про направлення представника для вирішення питань відповідності товару.

В матеріалах справи, міститься відомість дефектів № 1 від 13.03.2018 року, в якій відповідач вказує на відсутність заводської упаковки, відсутність штампів ПЗ в паспортах на товар.

Крім того, Відповідач у відзиві на позовну заяву посилається на відомість дефектів №9 від 18.10.2018, проте останнім не було долучено вказану відомість до матеріалів справи.

В свою чергу позивач вказує, що під час двостороннього огляду отриманого Відповідачем товару, представником Позивача було встановлено наявність штампів ПЗ в паспортах товару та відсутність

недоліків, про які Відповідач вказав у відомості дефектів №1 від 13.03.2018. Позивачем відповідачу було повідомлено, що заводське пакування товару, а саме підшипників, не передбачено Договором №10.

Згідно з п 4.2 Договору № 10, продукція повинна бути упакована у тару (упаковку), що забезпечує її збереження під час транспортування, що вартість упаковки, як і сама упаковка не повертається постачальнику.

17.10.2018 Позивач направив Відповідачу лист за № 366 від 16.10.2018 р. про порушення Відповідачем зобов'язання щодо оплати товару та вимогою здійснити оплату товару, що підтверджується описом вкладення та фіскальним чеком ПАТ «Укрпошта» № 6900208272155 від 17.10.2018 року, копії яких містяться в матеріалах справи.

09.01.2019 Позивач отримав від Відповідача лист за № 169/204-19, в якому відповідач зазначив, що договір на поставку товару не був оформлений, тому отриманий товар, який раніше перевірявся на якість відповідач бажає повернути позивачу.

09.01.2019 Позивач у своєму листі за № 13 повідомив Відповідача, що на поставку товару був укладений та підписаний Договір №10 від 18.12.2017 року, що товар був отриманий представником відповідача згідно з генеральним дорученням про отримання товару на складі ТОВ «Нова пошта».

14.01.2019 Позивач отримав лист Відповідача за № 169/506-19 від 14.01.2019 р, в якому Відповідач вдруге вказав, що Договір № 10 від 18.12.2017 року не укладений, що видаткова накладна на товар Відповідачем не підписувалася та що товар був забракований під час вхідного контролю. Відповідач вказав, що начебто Позивач здійснював заміну продукції, яка в тому числі не пройшла вхідний контроль.

Відповідно до п.5.5. договору, постачальник в межах гарантійного терміну, встановленого цим договором, безкоштовно усуває виявлені дефекти. Відновлення або заміна дефектної продукції проводиться постачальником за свій рахунок в 20-денний термін від дня отримання рекламацийного акту складеного замовником та продукції.

Суд звертає увагу, в матеріалах справи відсутній рекламацийний акт щодо дефектів поставленого товару, також відсутні докази надсилання вказаного акту на адресу позивача. Відсутні будь-які належні докази на фіксування недоліків товару у відповідності до інструкцій №П-6 (щодо якості) і № П-7 (щодо кількості) затвердженим Держарбітражем СРСР від 15.06.1965 та 25.04.1966, чим і спростовуються доводи відповідача.

Таким чином, у Відповідача виникає обов'язок прийняти товар згідно умов Договору № 10 від 18.12.2017 року.

Відповідно до ч.1 ст. 265 ГК за договором поставки одна сторона - постачальник зобов'язується передати (поставити) у зумовлені строки (строк) другій стороні - покупцеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за його певну грошову суму.

Відповідно до ч.2 ст.712 ЦК України, до договору поставки застосовуються загальні положення про купівлю-продажу.

Частиною 2 ст. 662 ЦК України, передбачено, що продавець повинен з товаром передати покупцеві його приналежності та документи (технічний паспорт, сертифікат якості тощо), що стосуються товару та підлягають переданню разом із товаром відповідно до договору або актів цивільного законодавства.

Пунктом 6 Інструкції П-7 від 25.04.1966 «О порядке приемки продукции «производственно-технического назначения и товаров народного потребления по качеству» встановлено, що приймання продукції за якістю і комплектності проводиться на складі одержувача у випадку міжміських поставках не пізніше ніж через 20 днів.

Приписами п. 14 Інструкції № П-7 передбачено, що приймання продукції за якістю і комплектності виробляється в точній відповідності зі стандартами, технічними умовами, основними і особливими умовами поставки, іншими обов'язковими для сторін правилами, а також за супровідними документами, що посвідчують якість та комплектність продукції.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» первинний документ - це документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

Кожною стороною (підприємством), що брала участь у здійсненні господарської операції, мають бути отримані первинні документи для записів у реєстрах бухгалтерського обліку інформація в яких ідентично засвідчує зміст господарської операції. Первинні документи складаються на бланках типових форм, затверджених Міністерством статистики України, а також на бланках спеціалізованих форм, затверджених міністерствами і відомствами України.

Згідно з ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

За змістом п. 2.4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 №88, первинні документи (на паперових і машинозчитуваних носіях інформації) для надання їм юридичної сили і доказовості повинні мати такі обов'язкові реквізити: назва підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), код форми, дата і місце складання, зміст господарської операції та її вимірники (у натуральному і вартісному виразі), посади, прізвища і підписи осіб, відповідальних за дозвіл та здійснення господарської операції і складання первинного документа.

Згідно до ч.1 ст. 193 ГК України, суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. При цьому, до виконання господарських договорів застосовуються відповідні положення ЦК України з урахуванням особливостей, передбачених ГК України.

В силу ст. 526 ЦК України, зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог ЦК України, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до ст. 669 ЦК України кількість товару, що продається, встановлюється у договорі купівлі-продажу у відповідних одиницях виміру або грошовому вираженні. Умова щодо кількості товару може бути погоджена шляхом встановлення у договорі купівлі-продажу порядку визначення цієї кількості.

За змістом ст.689 ЦК України, покупець зобов'язаний прийняти товар, крім випадків, коли він має право вимагати заміни товару або має право відмовитися від договору купівлі-продажу. Покупець зобов'язаний вчинити дії, які відповідно до вимог, що звичайно ставляться, необхідні з його боку для забезпечення передання та одержання товару, якщо інше не встановлено договором або актами цивільного законодавства.

Згідно з ч. 1 ст. 688 ЦК України покупець зобов'язаний повідомити продавця про порушення умов договору купівлі-продажу щодо кількості, асортименту, якості, комплектності, тари та (або) упаковки товару у строк, встановлений договором або актами цивільного законодавства, а якщо такий строк не встановлений, - в розумний строк після того, як порушення могло бути виявлене відповідно до характеру і призначення товару.

Таким чином, як вже зазначалося вище, матеріали справи не містять будь-яких доказів поставки товару з дефектами, отже, уклавши Договір Відповідач взяв на себе зобов'язання, обумовлені Специфікацією №1 до Договору № 10 від 18.12.2017 р. прийняти товари, в зв'язку з чим позовні вимоги в частині прийняти товар, є обґрунтовані та підлягають задоволенню.

З приводу посилань відповідача на постанову Північного Апеляційного Господарського суду міста Києва від 17.10.2019 № 910/4169/19 слід зазначити наступне.

Предметом вказаної справи було стягнення заборгованості за поставлений товар, в якій суд дійшов до висновку про те, що не має належного підтвердження поставки товару, а отже відсутній обов'язок його оплати. При цьому суд по справі № 910/4169/19 не досліджував питання щодо якості або комплектності поставленої продукції.

Інші заперечення Відповідача не приймаються судом до уваги та спростовуються матеріалами справи.

Щодо позовної вимоги про зобов'язання належним чином оформити та підписати видаткову накладну №РН-0000323 від 16.02.2018 слід зазначити наступне.

Застосування конкретного способу захисту права залежить як від захисту суб'єктивного права, за захистом якого звернулася особа, так і від характеру його порушення.

Статтею 16 ЦК України, положення якої кореспондуються з нормами статті 20 ГК України, встановлено, що кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Вказаними нормами матеріального права визначено способи захисту прав та інтересів, і цей перелік не є вичерпним. Отже, суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом. Застосування конкретного способу захисту цивільного права залежить як від змісту суб'єктивного права, за захистом якого звернулася особа, так і від характеру його порушення.

Отже, відповідно до приписів вищенаведених правових норм впливає, що захист прав особи та законних інтересів здійснюється способом, що визначений законом або договором.

Надаючи правову оцінку належності обраного позивачем способу захисту, необхідно також зважати й на його ефективність з точки зору ст.13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

У п. 145 рішення від 15.11.1996 у справі «Чахал проти Об'єднаного Королівства» (Chahal v. the United Kingdom, (22414/93) [1996] ECHR 54) Європейський суд з прав людини зазначив, що згадана норма гарантує на національному рівні ефективні правові засоби для здійснення прав і свобод, що передбачаються Конвенцією, незалежно від того, яким чином вони виражені в правовій системі тієї чи іншої країни. Таким чином, суть цієї статті зводиться до вимоги надати людині такі міри правового захисту на національному рівні, що дозволили б компетентному державному органу розглядати по суті скарги на порушення положень Конвенції й надавати відповідний судовий захист, хоча держави - учасники Конвенції мають деяку свободу розсуду щодо того, яким чином вони забезпечують при цьому виконання своїх зобов'язань. Крім того, суд указав на те, що за деяких обставин вимоги ст. 13 Конвенції можуть забезпечуватися всією сукупністю засобів, що передбачаються національним правом.

У кінцевому результаті ефективний спосіб захисту прав повинен забезпечити поновлення порушеного права, а у разі неможливості такого поновлення - гарантувати особі можливість отримання нею відповідного відшкодування, тобто такий захист повинен бути повним, та забезпечувати таким чином мету здійснення правосуддя та принцип процесуальної економії (забезпечити відсутність необхідності звернення до суду для вжиття додаткових засобів захисту).

Разом з тим, обраний позивачем спосіб захисту його прав не буде «ефективним» у контексті ст. 13 Конвенції через відсутність механізму відновлення, поновлення порушеного, на думку позивача, права, оскільки заявлені ним вимоги не призводять до поновлення порушеного права позивача та, у разі їх задоволення, не може бути виконана у примусовому порядку, оскільки відсутній механізм виконання такого рішення.

Аналогічна правова позиція викладена у Постанові Верховного Суду від 18.07.2018 у справі №920/364/18.

Враховуючи викладене, суд прийшов до висновку, що позовні вимоги є обґрунтованими та підлягають задоволенню частково.

Щодо розподілу витрат відповідача на професійну правничу допомогу, яку позивач просить стягнути з відповідача у розмірі 8800,00 грн, суд зазначає наступне.

За ч.ч.1, 2 ст.126 Господарського процесуального України витрати, пов'язані з правничою допомогою адвоката, несуть сторони, крім випадків надання правничої допомоги за рахунок держави.

За результатами розгляду справи витрати на професійну правничу допомогу адвоката підлягають розподілу між сторонами разом із іншими судовими витратами.

Для цілей розподілу судових витрат: 1) розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, в тому числі гонорару адвоката за представництво в суді та іншу професійну правничу допомогу, пов'язану зі справою, включаючи підготовку до її розгляду, збір доказів тощо, а також вартість послуг помічника адвоката, визначається згідно з умовами договору про надання правничої допомоги та на підставі відповідних доказів щодо обсягу наданих послуг і виконаних робіт та їх вартості, що сплачена або підлягає

сплаті відповідною стороною або третьою особою; 2) розмір суми, що підлягає сплаті в порядку компенсації витрат адвоката, необхідних для надання правничої допомоги, встановлюється згідно з умовами договору про надання правничої допомоги на підставі відповідних доказів, які підтверджують здійснення відповідних витрат.

Відповідно до ч.ч.3, 4 ст.126 Господарського процесуального кодексу України для визначення розміру витрат на професійну правничу допомогу з метою розподілу судових витрат учасник справи подає детальний опис робіт (наданих послуг), виконаних адвокатом, та здійснених ним витрат, необхідних для надання правничої допомоги.

Розмір витрат на оплату послуг адвоката має бути співмірним із: 1) складністю справи та виконаних адвокатом робіт (наданих послуг); 2) часом, витраченим адвокатом на виконання відповідних робіт (надання послуг); 3) обсягом наданих адвокатом послуг та виконаних робіт; 4) ціною позову та (або) значенням справи для сторони, в тому числі впливом вирішення справи на репутацію сторони або публічним інтересом до справи.

У застосуванні критерію співмірності витрат на оплату послуг адвоката суд користується досить широким розсудом, який тим не менш, повинен ґрунтуватися на більш чітких критеріях, визначених у ч.4 ст.126 Господарського процесуального кодексу України. Ці критерії суд застосовує за наявності наданих стороною, яка вказує на неспівмірність витрат, доказів та обґрунтування невідповідності цим критеріям заявлених витрат. Як вбачається з наявних в матеріалах справи заперечень позивача, останній надав суду контррозрахунок вартості наданої відповідачу професійної правничої допомоги, заперечення щодо часу, який необхідний для надання означених послуг.

Аналіз наведених норм ч.4 ст.126 Господарського процесуального кодексу України, а також норм ст.129 цього кодексу, дає підстави для висновку що для вирішення питання про розподіл судових витрат суд має враховувати: пов'язаність цих витрат із розглядом справи; обґрунтованість та пропорційність до предмета спору, з урахуванням ціни позову, значення справи для сторін; вплив результату її вирішення на репутацію сторін публічний інтерес справи; поведінку сторони під час розгляду справи (зловживання стороною чи її представником процесуальними правами тощо); дії сторони щодо досудового врегулювання справи та врегулювання спору мирним шляхом.

Крім того при визначенні суми відшкодування суд має виходити з критерію реальності адвокатських витрат (встановлення їхньої дійсності та необхідності), а також критерію розумності їхнього розміру, виходячи з конкретних обставин справи та фінансового стану обох сторін. Ті самі критерії застосовує Європейський суд з прав людини, присуджуючи судові витрати на підставі ст.41 Конвенції. Зокрема, згідно з його практикою заявник має право на компенсацію судових та інших витрат, лише якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їхній розмір - обґрунтованим (рішення у справі "East/West Alliance Limited" проти України", заява №19336/04).

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі "Лавентс проти Латвії" зазначено, що відшкодовуються лише витрати, які мають розумний розмір.

Частиною 5 ст.126 Господарського процесуального кодексу України встановлено, що у разі недотримання вимог ч.4 ст.126 Господарського процесуального кодексу України в суд може, за клопотанням іншої сторони, зменшити розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, які підлягають розподілу між сторонами.

Обов'язок доведення неспівмірності витрат покладається на сторону, яка заявляє клопотання про зменшення витрат на оплату правничої допомоги адвоката, які підлягають розподілу між сторонами (ч.6 ст.126 Господарського процесуального кодексу України).

В обґрунтування заявлених судових витрат на професійну правничу допомогу відповідач надав суду договір-доручення про надання правової допомоги від 07.05.2019 №Б/Н, укладений з Адвокатським Бюро «Сергія Жечева», відповідно до умов якого Адвокатське Бюро зобов'язалось надати правову допомогу, Додаткову угоду № 1 до договору доручення від 01.10.2019, рахунок-фактуру № СФ-0000038 від 20.02.2020, платіжне доручення №6946 від 20.02.2020 на суму 8 800,00 грн, Акт приймання передачі №ОУ - 0000П34 від 20.02.2020, розрахунок суми гонорару за надану правову допомогу.

Отже, позивачем подано до матеріалів справи достатньо доказів на підтвердження факту надання Адвокатським Бюро «Сергія Жечева» професійної правової допомоги в межах даної справи.

Однак, з огляду на те, що позовні вимоги задоволені частково, суд дійшов висновку про стягнення з відповідача на користь позивача 4 400,00 грн витрат на професійну правничу допомогу.

Витрати по сплаті судового збору, відповідно до ст. 129 Господарського процесуального кодексу України, підлягають стягненню з відповідача на користь позивача пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

Керуючись ст.ст. 86, 232, 233, 237, 238, 240 ГПК України, суд

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити частково.

2. Зобов'язати Державне підприємство "Антонов" (вул.Академіка Туполева, буд.1, м.Київ, 03062, код ЄДРПОУ 14307529) прийняти від Товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" (вул.Фортечна, буд. 4А, м.Запоріжжя, 69002, код ЄДРПОУ 24510970) на виконання умов договору №10 від 118.12.2017 та Специфікації №1 від 18.12.2017 товар, а саме: ШМ-12ЮТ ЕТУ100/5 підшипник у кількості 20 шт.; ШН-12ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 50 шт; ШН-15ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 20 шт; 80106 Ю ЕТУ100/3 підшипник у кількості 10 шт: 5-1000098ЮТ ЕТУ 100/3 підшипник у кількості 20 шт.

3.Стягнути з Державного підприємства "Антонов" (вул.Академіка Туполева, буд.1, м.Київ , 03062, код ЄДРПОУ 14307529) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" (вул.Фортечна, буд. 4А, м.Запоріжжя, 69002, код ЄДРПОУ 24510970) 1 921 (одну тисячу дев'ятсот двадцять одну) грн. 00 коп. судового збору, 4 400 (чотири тисячі чотириста) грн 00 коп витрат на правничу допомогу.

4. В решті позову відмовити.

5. Наказ видати після набрання рішенням законної сили.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення може бути оскаржене у строки та порядку, встановленому розділом IV ГПК України.

Повне рішення складено 12.03.2020

Суддя

Н.І. Ягічева

Категорія справи № 910/16436/19: Господарські справи (до 01.01.2019); Майнові спори; Розрахунки за продукцію, товари, послуги; Інші розрахунки за продукцію.

Надіслано судом: 11.11.2020. Зареєстровано: 12.11.2020. Оприлюднено: 12.11.2020.

Дата набрання законної сили: 10.11.2020

Номер судового провадження: не визначено

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

10 листопада 2020 року

м. Київ

справа № 910/16436/19

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду:

Булгакової І.В. (головуючий), Львова Б.Ю. і Селіваненка В.П.,

за участю секретаря судового засідання - Шевчик О.Ю.,

учасники справи:

позивач - товариство з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка",

представник позивача - Севрук В.О., адвокат (ордер від 24.06.2019 № 110173, свідоцтво від 27.10.2017 № 21/1259),

відповідач - державне підприємство "Антонов",

представник відповідача - Наливайко Д.О., адвокат (довіреність від 06.12.2019 № 408/279-д, свідоцтво від 31.05.2011 № 4532),

розглянув касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка"

на постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 (головуючий Поляк О.І., судді: Калатай Н.Ф. і Кропивна Л.В.)

у справі № 910/16436/19

за позовом товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" (далі - Товариство)

до державного підприємства "Антонов" (далі - Підприємство)

про зобов'язання вчинити дії.

За результатами розгляду касаційної скарги Касаційний господарський суд

ВСТАНОВИВ:

Товариство звернулось до господарського суду міста Києва з позовом до Підприємства про зобов'язання останнього належним чином оформити та підписати видаткову накладну від 16.02.2018 № РН-0000323 (далі - Видаткова накладна), і прийняти товар на виконання умов договору від 18.12.2017 № 10 (далі - Договір) та специфікації від 18.12.2017 № 1 (далі - Специфікація).

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що Підприємство не підписує видаткову накладну, згідно з якою йому було поставлено товар, а належних доказів, якими засвідчувалися б недоліки товару, Підприємством не надано.

Рішенням господарського суду міста Києва від 04.03.2020 позовні вимоги задоволено частково. Зобов'язано Підприємство на виконання умов Договору та Специфікації прийняти від Товариства товар, а саме: ШМ-12ЮТ ЕТУ100/5 підшипник у кількості 20 шт; ШН-12ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 50 шт; ШН-15ЮТ ЕТУ 100/5 підшипник у кількості 20 шт; 80106 Ю ЕТУ100/3 підшипник у кількості 10 шт; 5-1000098ЮТ ЕТУ 100/3 підшипник у кількості 20 шт. Здійснено розподіл судових витрат. У задоволенні решти позовних вимог відмовлено.

Рішення суду першої інстанції мотивовано:

- у частині задоволення позовних вимог тим, що Товариством на виконання умов Договору та Специфікації поставлено Підприємству товар належної якості, з огляду на відсутність у матеріалах справи доказів фіксування недоліків товару відповідно до "Інструкції о порядке приемки продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления по количеству", затвердженій постановою Держарбітражу від 15.06.1965 № П-6 (далі - Інструкція № П-6) та "Інструкції о порядке приемки продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления по качеству", затвердженій постановою Держарбітражу від 25.04.1966 № П-7 (далі - Інструкція № П-7), тому вказана поставка товару, за висновком суду, створює у Підприємства обов'язок з прийняття цього товару;

- у частині відмови у задоволенні позовних вимог - тим, що вимога про зобов'язання Підприємства належним чином оформити та підписати Видаткову накладну не призводить до поновлення порушеного права Товариства та, у разі її задоволення, не може бути

виконана у примусовому порядку, оскільки відсутній механізм виконання такого рішення, з посиланням на правову позицію, викладену у постанові Верховного Суду від 18.07.2018 у справі № 920/364/18.

Постановою Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 оскаржуване рішення скасовано та прийнято нове рішення, яким відмовлено у задоволенні позовних вимог у частині зобов'язання Підприємства прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації, а у частині зобов'язання Підприємства належним чином оформити та підписати Видавцю накладну провадження у справі закрито.

Постанова суду апеляційної інстанції обґрунтована тим, що:

- у частині задоволення позовних вимог про зобов'язання Підприємства прийняти поставлену Товариством продукцію рішення суду першої інстанції суперечить умовам укладеного між сторонами Договору та Специфікації, а саме пунктам 5.4, 5.5, 5.7 Договору, пунктам 2, 4 Специфікації, а також вимогам статей 13, 212, 627, 629, 665, 689, 678, 687 Цивільного кодексу України (далі - ЦК України), статті 180 Господарського кодексу України (далі - ГК України);

- судом безпідставно застосовано положення Інструкції № П-7 без урахування пункту 1 цієї Інструкції та погодженого сторонами у пункті 5.7 Договору, пунктах 2, 4 Специфікації порядку поставки та приймання товару за Договором;

- рішення суду першої інстанції у частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства підписати видавцю накладну суперечить нормам матеріального права, а саме статті 16 ЦК України, статті 20 ГК України, а також позиції Великої Палати Верховного Суду, викладеній у постанові від 11.09.2018 у справі № 905/1926/16.

Не погоджуючись з постановою суду апеляційної інстанції у частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації, Товариство звернулось до суду касаційної інстанції з касаційною скаргою, в якій, посилаючись на порушення апеляційним судом норм матеріального і процесуального права, а також на відсутність висновку Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах та те, що судами оскаржувані рішення прийняті без врахування висновків щодо застосування норм права у подібних правовідносинах, викладених у постановах Верховного Суду, просить в оскаржуваній частині скасувати постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 та у цій частині залишити в силі рішення господарського суду міста Києва від 04.03.2020. В іншій частині постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 залишити без змін.

Касаційна скарга мотивована тим, що суд апеляційної інстанції в оскаржуваній постанові:

- застосував норми матеріального права у правовідносинах, які виникають з договорів поставки, в яких відсутній висновок Верховного Суду щодо питання застосування строків звернення замовника до постачальника з вимогою про надання документів, що стосуються товару;

- не врахував висновки Верховного Суду, викладені у постановах, які прийняті у справах № 915/78/18, № 911/1471/17, № 924/242/18 щодо застосування положень Інструкцій № П-6 та № П-7;

- встановив обставини, що мають суттєве значення, на підставі недопустимих доказів [відомість дефектів від 13.03.2018 № 1 (далі - Відомість дефектів)].

Підприємство подало відзив на касаційну скаргу, в якому, посилаючись на законність і обґрунтованість оскаржуваної постанови апеляційного суду, просить відмовити у задоволенні касаційної скарги в частині оскарження Товариством постанови Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 з підстав, передбачених пунктом 3 частини другої статті 287 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) та закрити касаційне провадження у частині оскарження Товариством постанови Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 з підстав, передбачених пунктом 1 частини другої статті 287 ГПК України.

Перевіривши правильність застосування попередніми судовими інстанціями норм матеріального і процесуального права, відповідно до встановлених ними обставин справи, заслухавши доповідь судді-доповідача та пояснення представників сторін, Касаційний господарський суд дійшов висновку про наявність підстав для задоволення касаційної скарги з огляду на таке.

Місцевим та апеляційним господарськими судами встановлено, що Товариством (постачальник) та Підприємством (покупець, замовник) укладено Договір, за умовами якого постачальник зобов'язався поставити, а замовник прийняти та оплатити комплектуючі вироби (авіаційні підшипники) для літаків цивільної авіації (товар), згідно із Специфікацією, що є невід'ємною частиною Договору.

Специфікацією до Договору сторони погодили що:

- предметом поставки є підшипники ШМ-12ЮТ ЕТУ100/5 у кількості 20 шт.; підшипники ШН-12ЮТ ЕТУ 100/5 у кількості 50 шт.; підшипники ШН-15ЮТ ЕТУ 100/5 у кількості 20 шт.; підшипники 80106 Ю ЕТУ100/3 у кількості 10 шт.; підшипники 5-1000098ЮТ ЕТУ 100/3 у кількості 20 шт.;

- сума Специфікації складає 119 677,32 грн;

- умови поставки: СІР - м. Київ, склад Замовника (03062, вул. Академіка Туполева, 1) згідно з Інкотермс-2010;

- термін поставки продукції постачальником не повинен перевищувати 30 календарних днів з моменту підписання сторонами Договору;

- оплата товару (партії товару) по Специфікації здійснюється у розмірі 100 % вартості за партію товару, яка сплачується відповідачем на підставі отриманого від позивача рахунку, протягом 14 календарних днів з моменту фактичного отримання товару (партії товару), що підтверджується підписанням сторонами видавцю накладних.

Відповідно до пункту 3.1 Договору розрахунки за Договором проводяться замовником у національній валюті України шляхом перерахунку грошових коштів на рахунок постачальника, на підставі виставленого останнім рахунка. Умови та терміни оплати вказуються у специфікаціях, що є невід'ємними частинами Договору.

Згідно з пунктом 9.1 Договору останній вступає в силу з дати підписання сторонами та діє до 31.08.2018, а в частині гарантійних зобов'язань на поставлену в рамках даного договору продукцію - до закінчення строку їх дії (за пунктом 5.3 Договору).

З наявних у матеріалах справи копій Договору та Специфікації судами встановлено, що від імені постачальника вони підписані директором 15.02.2018.

На виконання умов Договору поставки та Специфікації Товариство направило засобами перевізника "Нова пошта" Підприємству підшипники ШМ-12ЮТ ЕТУ100/5 у кількості 20 шт; підшипники ШН-12ЮТ ЕТУ 100/5 у кількості 50 шт; підшипники ШН-15ЮТ ЕТУ 100/5 у кількості 20 шт; підшипники 80106 Ю ЕТУ100/3 у кількості 10 шт; підшипники 5-1000098ЮТ ЕТУ 100/3 у кількості 20 шт, що підтверджується експрес-накладною 59 0003 1832 7872. За цією накладною від імені Підприємства відправлення було отримано ОСОБА_1. До відправлення Товариством було додано Видаткову накладну.

Під час розгляду справи апеляційним судом встановлено, що Підприємство не заперечує отримання ним обумовленого пунктом 1 Специфікації товару. Як підтверджується листом Підприємства від 08.01.2020 № 169/79-20, який адресований Товариству, поставлені останнім у 2018 році підшипники загальною вартістю 119 677,32 грн, а саме: підшипники ШМ-12ЮТ у кількості 20 шт; підшипники ШН-12ЮТ у кількості 50 шт; підшипники ШН-15ЮТ у кількості 20 шт; підшипники 80106Ю у кількості 10 шт; підшипники 5-1000098ЮТ у кількості 20 шт, були повернуті товариству засобами "Укрпошти" згідно з накладною № 0306211378702 та, оскільки не були отримані адресатом, на дату написання листа знаходились у камері схову Підприємства.

Причиною виникнення спору в даній справі стало питання щодо наявності чи відсутності підстав для зобов'язання Підприємства належним чином оформити та підписати Видаткову накладну, і прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації.

Приймаючи рішення про часткове задоволення позовних вимог, суд першої інстанції виходив з того, що Товариством на виконання умов Договору та Специфікації поставлено Підприємству товар належної якості, з огляду на відсутність у матеріалах справи доказів фіксування недоліків товару відповідно до Інструкції № П-6 та № П-7, тому вказана поставка товару, за висновком суду, створює у Підприємства обов'язок з прийняття цього товару;

Що ж до позовних вимог про зобов'язання Підприємства належним чином оформити та підписати Видаткову накладну, то судом першої інстанції встановлено, що вказана вимога не призводить до поновлення порушеного права Товариства та, у разі її задоволення, не може бути виконана у примусовому порядку, оскільки відсутній механізм виконання такого рішення. При цьому суд першої інстанції здійснив посилання на правову позицію, викладену у постанові Верховного Суду від 18.07.2018 у справі № 920/364/18.

З висновками суду першої інстанції не погодився суд апеляційної інстанції, посилаючись на те, що у частині задоволення позовних вимог про зобов'язання Підприємства прийняти поставлену Товариством продукцію рішення суду першої інстанції суперечить умовам укладеного між сторонами Договору та Специфікації, а саме пунктам 5.4, 5.5, 5.7 Договору, пунктам 2, 4 Специфікації, а також вимогам статей 13, 212, 627, 629, 665, 689, 678, 687 ЦК України, статті 180 ГК України.

Судом першої інстанції безпідставно застосовано положення Інструкції № П-7 без урахування пункту 1 цієї Інструкції та погодженого сторонами у пункті 5.7 Договору, пунктах 2, 4 Специфікації порядку поставки та приймання товару за Договором.

Рішення суду першої інстанції у частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства підписати видаткову накладну суперечить нормам матеріального права, а саме статті 16 ЦК України, статті 20 ГК України, а також позиції Великої Палати Верховного Суду, викладеній у постанові від 11.09.2018 у справі № 905/1926/16.

Таким чином, суд апеляційної інстанції дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення позовних вимог у частині зобов'язання Підприємства прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації та закриття провадження у частині вимог про зобов'язання Підприємства належним чином оформити та підписати Видаткову накладну.

Однак Касаційний господарський суд не може погодитись з висновком суду апеляційної інстанції в частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації з огляду на таке.

Суд апеляційної інстанції, ухвалюючи постанову у вказаній частині, зазначив про те, що, звертаючись з позовом, Товариство наголошувало на наявності підстав для зобов'язання Підприємства прийняти отриманий ним на виконання умов Договору та Специфікації товар з посиланням лише на обставину поставки цього товару та нездійсненням Підприємством дій спрямованих на фіксацію недоліків у порядку, передбаченому вимогами Інструкцій № П-6 та № П-7.

Водночас положення Інструкції П-7, відповідно до якої на покупця (відповідача у справі) покладений обов'язок з організації проведення експертизи продукції, відбору зразків спірної продукції та складання відповідних актів у разі виявлення дефектів продукції та наявності розбіжностей між покупцем та постачальником стосовно якості продукції, у спірних правовідносинах можуть бути застосовані в межах, визначених Постановою Верховної Ради України від 12.09.1991 "Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства СРСР", а саме, якщо такі положення не суперечать Конституції і законам України.

Відповідно до частини сьомої статті 11 ГПК України у разі невідповідності правового акта правовому акту вищої юридичної сили суд застосовує норми правового акта вищої юридичної сили.

У даному випадку спірні правовідносини врегульовані законами України та положеннями укладеного між сторонами Договору, відтак вимоги Інструкцій № П-6 та № П-7, у тому числі щодо фіксації невідповідності поставленого товару вимогам якості, носять у певній мірі субсидіарний характер.

При цьому апеляційний суд не обґрунтував, на підставі яких доказів чи законодавства до спірних правовідносин не підлягають застосуванню Інструкції № П-6 та № П-7 та яким нормам права вони не відповідають.

У той же час абзацом першим пункту 1 Інструкції № П-7 передбачено, що ця Інструкція застосовується у всіх випадках, коли стандартами, технічними умовами, основними та особливими умовами поставки або іншими обов'язковими для сторін правилами не встановлено інший порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю і комплектністю, а також тари під продукцією чи товарами. Тобто є винятки у застосуванні вказаної Інструкції. Разом з цим, апеляційним судом не зазначено, якими стандартами, технічними умовами, основними та особливими умовами поставки або іншими обов'язковими для сторін правилами врегульовуються спірні правовідносини у частині приймання продукції, що свідчило б про неможливість застосування Інструкції № П-7 до таких правовідносин.

Крім того, апеляційним судом не враховано висновки, викладені Верховним Судом у справах № 915/78/18, № 911/1471/17, № 924/242/18, в яких суди застосовували положення Інструкції № П-6 та норми чинного законодавства при відсутності встановленого іншого порядку

приймання товару, зокрема у справі № 915/78/18, як і у даній справі № 910/16436/19 судами встановлено наявність у договорах поставки вимог щодо вхідного контролю товару.

Тобто, враховуючи вимоги абзацу другого пункту 1 Інструкції № П-7, яким передбачено, що у договорах поставки можуть бути передбачені особливості поставки та приймання відповідних видів продукції, сторони зазначили особливості приймання товарів, враховуючи їх види та специфіку застосування.

Таким чином, Касаційний господарський суд вважає правомірними та обґрунтованими посилання Товариства у касаційній скарзі на те, що суд апеляційної інстанції не врахував висновки Верховного Суду, викладені у постановках, які прийняті у справах № 915/78/18, № 911/1471/17, № 924/242/18 щодо застосування положень Інструкцій № П-6 та № П-7.

Також Касаційний господарський суд не може погодитись з висновком суду апеляційної інстанції про те, що суд першої інстанції безпідставно залишив поза увагою Відомість дефектів, оскільки цей доказ встановлює низку обставин, що впливають на розгляд справи по суті, тому що вказаний документ був складений лише представниками Підприємства, тобто в односторонньому порядку, і він не може бути єдиним і належним доказом у справі, яким підтверджуються певні обставини та який суд покладає в обґрунтування свого рішення.

Вказане спростовується і встановленими судом першої інстанції обставинами, а саме тим, що на виконання умов Договору Товариством виставлено рахунок-фактуру від 16.02.2018 № СФ-0000228 на суму 119 677,32 грн.

Підприємство звернулось до Товариства з вимогою від 14.05.2018 № 169/5139-18, в якій вказувало на виявлення під час вхідного контролю товару невідповідностей, складання Відомості дефектів та необхідності направлення компетентного представника для вирішення питань.

У відповідь на вказану вимогу Товариство повідомило Підприємство листом від 25.05.2019 № 267 про направлення представника для вирішення питань відповідності товару.

У матеріалах справи міститься Відомість дефектів, в якій Підприємство вказує на відсутність заводської упаковки, відсутність штампів ПЗ у паспортах на товар.

Згідно з пунктом 4.2 Договору продукція повинна бути упакована у тару (упаковку), що забезпечує її збереження під час транспортування, що вартість упаковки, як і сама упаковка не повертається постачальнику.

17.10.2018 Товариство направило Підприємству лист від 16.10.2018 № 366 про порушення Підприємством зобов'язання щодо оплати товару та з вимогою здійснити оплату товару.

09.01.2019 Товариство отримало від Підприємства лист № 169/204-19, в якому Підприємство зазначило, що договір на поставку товару не був оформлений, тому отриманий товар, який раніше перевірявся на якість, Підприємство бажає повернути Товариству.

09.01.2019 Товариство у своєму листі № 13 повідомило Підприємство, що на поставку товару був укладений та підписаний Договір, а товар був отриманий представником Підприємства згідно з генеральним дорученням про отримання товару на складі ТОВ "Нова пошта".

14.01.2019 Товариство отримало лист Підприємства від 14.01.2019 № 169/506-19, в якому Підприємство вдруге вказало, що Договір не укладений, що видаткова накладна на товар ним не підписувалася та що товар був забракований під час вхідного контролю.

Судом першої інстанції встановлено, що у матеріалах справи відсутній рекламційний акт щодо дефектів поставленого товару, також відсутні докази надсилання вказаного акта на адресу Товариства.

Відсутні будь-які належні докази фіксування недоліків товару відповідно до інструкцій № П-6 та № П-7.

Таким чином, судом першої інстанції надавалась оцінка Відомості дефектів у сукупності з іншими доказами, які містяться у справі. Тобто суд не прийняв вказаний доказ як єдиний та належний, а оцінив його у сукупності з іншими.

Крім того, щодо безпідставності посилання на документи, які складені у односторонньому порядку, висловлено правову позицію Верховним Судом у постанові від 16.01.2019 у справі № 915/78/18.

Вказані обставини не були враховані судом апеляційної інстанції при ухваленні оскаржуваної постанови у даній справі; водночас такі обставини були враховані судом першої інстанції при ухваленні рішення, що дає підстави для висновку щодо його обґрунтованості та законності.

Що ж до посилань скаржника у касаційній скарзі на те, що апеляційний суд застосував норми матеріального права у правовідносинах, які виникають з договорів поставки, у яких відсутній висновок Верховного Суду щодо питання застосування строків звернення замовника до постачальника з вимогою про надання документів, що стосуються товару, то Касаційний господарський суд зазначає, що Верховним Судом у постанові від 16.01.2019 у справі № 915/78/18 висловлено правову позицію щодо застосування відповідних строків, встановлених Інструкцією № П-7.

При цьому з судових рішень у даній справі № 910/16436/19 вбачається, що суди ухвалювали рішення в залежності від встановлених ними обставин щодо доведення сторонами наявності чи відсутності дефектів товару.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 296 ГПК України суд касаційної інстанції закриває касаційне провадження, якщо після відкриття касаційного провадження виявилось, що Верховний Суд у своїй постанові викладав висновок щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах, порушеного в касаційній скарзі, або відступив від свого висновку щодо застосування норми права, наявність якого стала підставою для відкриття касаційного провадження, і суд апеляційної інстанції переглянув судові рішення відповідно до такого висновку (крім випадку, коли Верховний Суд вважає за необхідне відступити від такого висновку). Якщо ухвала про відкриття касаційного провадження мотивована також іншими підставами, за якими відсутні підстави для закриття провадження, касаційне провадження закривається лише в частині підстав, передбачених цим пунктом.

За таких підстав касаційне провадження, яке відкрите за касаційною скаргою в частині посилання на відсутній висновок Верховного Суду щодо питання застосування строків звернення замовника до постачальника з вимогою про надання документів, що стосуються товару, підлягає закриттю.

Водночас Касаційний господарський суд погоджується з висновком суду апеляційної інстанції в частині закриття провадження у справі, оскільки ухвалене судом першої інстанції рішення в частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства підписати Видаткову накладну суперечить нормам матеріального права, а саме статті 16 ЦК України, статті 20 ГК України, а також позиції Великої Палати Верховного Суду, викладеній у постанові від 11.09.2018 у справі № 905/1926/16.

Також суд першої інстанції, ухвалюючи рішення в частині відмови у задоволенні позовних вимог, з посиланням на правову позицію, викладену у постанові Верховного Суду від 18.07.2018 у справі № 920/364/18, залишив поза увагою, що Верховний Суд у вказаній постанові скасував рішення судів попередніх інстанцій та закриття провадження у справі.

Відповідно до статті 300 ГПК України переглядаючи у касаційному порядку судові рішення, суд касаційної інстанції в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття касаційного провадження, та на підставі встановлених фактичних обставин справи перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права.

Суд касаційної інстанції не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати чи приймати до розгляду нові докази або додатково перевіряти докази.

У суді касаційної інстанції не приймаються і не розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції. Зміна предмета та підстав позову у суді касаційної інстанції не допускається.

Згідно з приписами пункту 4 частини першої статті 308 ГПК України суд касаційної інстанції за результатами розгляду касаційної скарги має право скасувати постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишити в силі рішення суду першої інстанції у відповідній частині.

Частиною першою статті 312 ГПК України передбачено, що суд касаційної інстанції скасовує постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишає в силі судові рішення суду першої інстанції у відповідній частині, якщо в передбачених статтею 300 цього Кодексу межах встановить, що судом апеляційної інстанції скасовано судові рішення, яке відповідає закону.

За таких обставин касаційна інстанція вважає за необхідне касаційну скаргу Підприємства задовольнити, оскаржувану постанову суду апеляційної інстанції скасувати, а рішення суду першої інстанції залишити в силі.

У зв'язку з тим, що суд задовольняє касаційну скаргу та скасовує постанову суду апеляційної інстанції в частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання Підприємства прийняти товар на виконання умов Договору та Специфікації і в цій частині залишає в силі рішення суду першої інстанції, а в іншій частині постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 залишає без змін, суд покладає на Підприємство витрати зі сплати судового збору за подання касаційної скарги.

Керуючись статтею 129, пунктом 5 частини першої статті 296, статтями 308, 309, 315 ГПК України, Касаційний господарський суд

ПОСТАНОВИВ:

1. Касаційне провадження у справі № 910/16436/19 у частині оскарження товариством з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" постанови Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 з підстав, передбачених пунктом 3 частини другої статті 287 Господарського процесуального кодексу України, закрити.

1. Касаційну скаргу в частині оскарження товариством з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" постанови Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 з підстав, передбачених пунктом 1, 4 частини другої статті 287 Господарського процесуального кодексу України, задовольнити.

2. Постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 в частині відмови у задоволенні позовних вимог про зобов'язання державного підприємства "Антонов" прийняти товар на виконання умов договору від 18.12.2017 № 10 та специфікації від 18.12.2017 № 1 скасувати, і в цій частині залишити в силі рішення господарського суду міста Києва від 04.03.2020.

3. В іншій частині постанову Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2020 у справі № 910/16436/19 залишити без змін.

4. Стягнути з державного підприємства "Антонов" на користь товариства з обмеженою відповідальністю "Промелектроніка" 3 842,00 грн судового збору за розгляд касаційної скарги.

Видачу відповідного наказу доручити господарському суду міста Києва.

Постанова набирає законної сили з моменту її прийняття, є остаточною і оскарженню не підлягає.

Суддя	І. Булгакова
Суддя	Б. Львов
Суддя	В. Селіваненко

Категорія справи № 640/10616/19: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства, зокрема щодо.**

Надіслано судом: **16.10.2019**. Зареєстровано: **17.10.2019**. Оприлюднено: **21.10.2019**.

Дата набрання законної сили: **21.01.2020**

Результат оскарження **21.01.2020 Шостий апеляційний адміністративний суд: залишено судове рішення без змін**

Номер судового провадження: **не визначено**

**ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА 01051, м. Київ, вул. Болбочана Петра 8,
корпус 1Р І Ш Е Н Н Я**

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

м. Київ

10 жовтня 2019 року

№ 640/10616/19

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі судді Погрібніченка І.М., при секретарі судового засідання Садохової В.С., розглянувши в загальному позовному провадженні адміністративну справу за позовом Державного підприємства "АНТОНОВ" до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 21 березня 2019 року № 0000584201,

за участю представників:

позивача - Мікули М.В.,

відповідача - Картюк І. С.

На підставі частини шостої статті 250 Кодексу адміністративного судочинства України в судовому засіданні 10 жовтня 2019 року проголошено вступну та резолютивну частини рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

До Окружного адміністративного суду міста Києва звернулося Державне підприємство "АНТОНОВ" (далі - ДП "АНТОНОВ") з позовом до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби (далі - відповідач) про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 21 березня 2019 року № 0000584201.

Позов обґрунтовано тим, що позивач не погоджується із висновками, викладеними в Акті щодо порушення ним норм Податкового кодексу України, вважає їх необґрунтованими, помилковими, надуманими та такими, що не відповідають фактичним обставинам.

Зокрема, позивач зазначає, що на підтвердження господарських взаємовідносин ДП "АНТОНОВ" з ТОВ «ВЕРТОЛ» (код 37615961), ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ» (код 38320170), ТОВ «ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС» (код 38801618), ТОВ «АВІА ТЕХКОНТАКТ» (код 39444367); ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» (код 24510970), ним контролюючому органу під час перевірки було надано належним чином оформлені первинні документи (податкові накладні, видаткові накладні, рахунки на оплату, виписки банку, прибуткові ордери, картки складського обліку тощо), які складені відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та звітність в Україні» та свідчать про реальність здійснення між ними господарських операцій.

Також позивач звертав увагу на той факт, що акт перевірки не містить посилання на рішення суду про визнання правочинів, укладених між позивачем та його контрагентами, недійсними або посилання на вирок суду про притягнення учасника (учасників) такого правочину до кримінальної відповідальності.

Натомість в Акті робиться припущення про те, що діяльність підприємств по ланцюгу постачання товару спрямована виключно на здійснення операцій для надання податкової вигоди третім особам, які не виконують свої податкові зобов'язання, з метою штучного формування витрат та податкового кредиту з ПДВ.

У той же час, як зазначає позивач, відповідачем не було враховано, що він самостійно несе відповідальність за достовірність і своєчасність обчислення та внесення ним податку до бюджету відповідно до законодавства України і не може нести відповідальність за несплату податків контрагентами або порушення ними правил здійснення господарської діяльності тощо, а визначальним фактором для формування податкового кредиту платником ПДВ є рух товарів (послуг) в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності такої особи -платника податку та наявність у платника податків виданої йому продавцем товару податкової накладної, оформленої з дотриманням вимог чинного законодавства України.

На думку позивача, чинне законодавство, зокрема Податковий кодекс України, не встановлює обов'язок покупця перевіряти відомості щодо декларування контрагентами своїх зобов'язань з ПДВ, виконання ними таких зобов'язань перед бюджетом та наявність чи відсутність ознак фіктивності фірм, ймовірність чи реальність проведення контрагентом транзитних фінансових операцій, спрямованих на здійснення операцій з надання податкової вимоги третім особам, наявність у контрагента основних засобів, складських приміщень, транспортних засобів, людських ресурсів тощо.

Разом з цим, в обґрунтування зроблених висновків Акту та прийняття спірного рішення відповідачем не наведено обставин, які б вказували на безтоварність операцій. Висновки відповідача ґрунтуються на інформації, отриманої з бази даних ДФС щодо контрагентів позивача по ланцюгу постачання та інформації, що міститься в Єдиному реєстрі судових рішень, а не на аналізі суті та наслідків господарських операцій, які мали місце у перевіряемому періоді, що, в свою чергу, не є безумовною підставою для висновків про відсутність фактичного виконання спірних операцій за умови наявності первинних документів, які спростовують такі доводи.

Поряд з цим позивач зазначав, що за результатами розгляду заперечень до Акту перевірки, відповідач направив на адресу позивача відповідь від 18.03.2019р. № 13407110/28-10-42-01, якою повідомлено, про виклад змісту сторінок 46-71 Акту в новій редакції, що не передбачено вимогами Податкового кодексу України та Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами від 20.08.2015 № 727.

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 19 червня 2019 року відкрито провадження в адміністративній справі та призначено до розгляду в підготовче засідання.

16 липня 2019 року представником відповідача подано до суду відзив на позовну заяву, у якому Офіс великих платників податків Державної фіскальної служби в задоволенні позовних вимог просив відмовити повністю.

Відзив обґрунтовано тим, що оскаржуване рішення Офісом великих платників податків Державної фіскальної служби було прийнято у відповідності до вимог чинного законодавства.

19 вересня 2019 року ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва було закрито підготовче провадження, а справу призначено до судового розгляду по суті.

01 жовтня 2019 року ДП "АНТОНОВ" подано до суду відповідь на відзив, в якій позивач не погоджувався з доводами відповідача та просив позовні вимоги задовольнити повністю.

Розглянувши подані документи і матеріали, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, Окружний адміністративний суд міста Києва,-

В С Т А Н О В И В:

ДП «АНТОНОВ» зареєстровано Святошинською районною в місті Києві державною адміністрацією 28.10.1997 року. Номер запису про включення відомостей про юридичну особу до ЄДР 10721050013000426. Форма власності державна. Код суб'єкта господарювання за ЄДРПОУ: 14307529.

ДП «АНТОНОВ» взято на податковий облік 18.02.1992 року ДПІ у Святошинському районі ГУ ДФС у м. Києві за № 14307529, станом на дату подання позову, перебуває на обліку в Офісі великих платників податків.

Відповідно до наказу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби від 18.01.2019 року № 130 та на підставі пункту 78.1.8 статті 78 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), проведено документальну позапланову перевірку ДП «АНТОНОВ» з питань відповідності формування від'ємного значення та достовірності нарахування сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість на поточний рахунок платника податку за листопад 2018 року (податкова декларація з податку на додану вартість від 15.12.2018 року №9281575149 з урахуванням уточнюючого розрахунку від 17.01.2019 року №9001202592).

За результатами вказаної перевірки, Офісом великих платників податків Державної фіскальної служби складено Акт «Про результати документальної позапланової перевірки ДП "Антонов" (код ЄДРПОУ 14307529) по декларації за листопад 2018 року (реєстраційний номер №9281575149 від 15.12.2018 року) з урахуванням уточнюючого розрахунку з питань відповідності формування від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень» від 18 лютого 2019 року № 312/28-10-42-01/14307529.

Висновками вказаного Акту перевірки встановлено порушення ДП «АНТОНОВ» п.185.1 ст.185, п. 198.1, п.198.2, п.198.3 ст.198, п.200.4 ст.200, п.201.1 та п. 201.10 ст. 201 Кодексу, в результаті чого завищено суму від'ємного значення, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, ряд. 21 (переноситься до рядка 16.1 декларації наступного звітного (податкового) періоду) за листопад 2018 року у розмірі 1 659 758 гривень.

06 березня 2019 року ДП «АНТОНОВ» подано до Офісу ВПП ДФС України заперечення на акт перевірки від 18 лютого 2019 року № 312/28-10-42-01/14307529.

За результатами розгляду заперечення поданого ДП «Антонов» до акту документальної позапланової перевірки по декларації за листопад 2018 року (реєстраційний номер № 9281575149 від 15.12.2018 року) з урахуванням уточнюючого розрахунку з питань відповідності формування від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень, Офісом великих платників податків ДФС листом від 18.03.2019 року за № 13407/10/18-10-42-01-12 вирішено викласти зміст сторінок 46-71 акту від 18.02.2019 року №312/28-10-42-01/14307529 та в редакції згідно з Додатком.

21 березня 2019 року відповідачем прийнято податкове повідомлення-рішення № 0000584201, яким згідно з пп. 54.3.2 п. 54.3 ст. 54 та п. 58.1 ст. 58 Податкового кодексу України відповідно до пп. 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 Податкового кодексу України ДП «АНТОНОВ» зменшено розмір бюджетного значення суми податку на додану вартість у розмірі 1 659 758, 00 грн.

Рішенням Державної фіскальної служби України №25105/6/99-99-11-04-02-25 від 31.05.2019 року скаргу позивача було залишено без задоволення, а вказані вище податкове повідомлення-рішення - без змін.

Не погоджуючись з вказаним вище податковим повідомленням-рішенням позивач їх оскаржив до суду.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства регулює та визначає Податковий кодекс України.

У розумінні п.п. 14.1.181 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України «податковий кредит» - це сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно розділу V цього Кодексу.

Положеннями ст.185 ПК України визначено, що об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю;

б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу;

в) ввезення товарів на митну територію України;

г) вивезення товарів за межі митної території України;

е) постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.

З метою оподаткування цим податком до операцій з ввезення товарів на митну територію України та вивезення товарів за межі митної території України прирівнюється поміщення товарів у будь-який митний режим, визначений Митним кодексом України.

Датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку (п.187.1 ст.187 ПК України).

Відповідно до п. 198.1 ст. 198 Податкового кодексу України право на віднесення сум податку до податкового кредиту виникає у разі здійснення операцій, зокрема, з придбання або виготовлення товарів (у тому числі в разі їх ввезення на митну територію України) та послуг.

Пунктом 198.2 ст. 198 Податкового кодексу України визначено, що датою виникнення права платника податку на віднесення сум податку до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше: дата списання коштів з банківського рахунка платника податку на оплату товарів/послуг; або дата отримання платником податку товарів/послуг.

Згідно з п. 198.3 ст. 198 Податкового кодексу України податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається з сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 193.1 статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду, зокрема, у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів (у тому числі при їх імпорті) та послуг.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

При цьому, відповідно до п. 198.6 ст. 198 Податкового кодексу України не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, не підтверджені зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних податковими накладними/розрахунками коригування до таких податкових накладних чи не підтверджені митними деклараціями, іншими документами, передбаченими пунктом 201.11 статті 201 цього Кодексу.

Пунктом 201.10 ст.201 ПК України визначено, що порушення порядку заповнення податкової накладної не дає права покупцю на включення сум податку на додану вартість вказаної у податковій накладній, до суми податкових зобов'язань за відповідний звітний період.

Виходячи з вищенаведеного, відображенню в бухгалтерському обліку та податковій звітності підлягає лише та господарська операція, яка фактично відбулась, при наявності первинного документу, що підтверджує таку господарську операцію.

Необхідність підтвердження господарських операцій первинними документами визначена п. 1.2 ст. 1, п. 2.1 ст. 2 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 05 червня 1995 року за № 168/704 (далі - Положення № 88), де первинні документи - це письмові свідчення, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації на їх проведення.

Відповідно до п.2 ст.3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.

Згідно з абзацом 11 статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» первинний документ - документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

Відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення.

Відповідно до абзацу другого пункту 2.1 Положення № 88, господарські операції - це факти підприємницької та іншої діяльності, що впливають на стан майна, капіталу, зобов'язань і фінансових результатів.

Аналіз вказаних норм свідчить про те, що будь-які документи (у тому числі договори, накладні, рахунки тощо) мають силу первинних документів лише в разі фактичного здійснення господарської операції. Якщо ж фактичне здійснення господарської операції відсутнє, відповідні документи не можуть вважатися первинними документами для цілей ведення податкового обліку навіть за наявності всіх формальних реквізитів таких документів, що передбачені законодавством. Визначальною ознакою господарської операції є те, що вона повинна спричинити реальні зміни майнового стану платника податків.

З урахуванням викладеного для підтвердження даних податкового обліку можуть братися до уваги лише ті первинні документи, які складені в разі фактичного здійснення господарської операції.

При цьому, наявність належним чином оформлених податкових накладних є обов'язковою, але не вичерпною обставиною для віднесення відповідних сум до складу ПДВ. Зокрема, якщо наведені у договорах товари чи послуги фактично не поставлялися, то, відповідно, придбання таких товарів або послуг не відбулося, право на податковий кредит у такого платника податків не виникає, оскільки при цьому не дотримано обов'язкових умов для виникнення такого права на придбання товарів (послуг) з метою їх використання у господарській діяльності.

Як вже зазначалося, визначальною ознакою господарської операції є те, що вона повинна спричинити реальні зміни майнового стану платника податків. Зміст господарської операції може встановлюватися з урахуванням змісту цивільно-правових чи господарсько-правових зобов'язань сторін, але не вичерпується останнім. Господарська операція може мати місце навіть за відсутності цивільно-правових чи господарсько-правових відносин між платниками податків.

Із наведеного можна зробити висновок про те, що господарські операції є самостійним поняттям, відмінним від правочинів або господарських зобов'язань. Наслідки в податковому обліку створюють лише реально вчинені господарські операції, тобто ті, що пов'язані з рухом активів, зміною зобов'язань чи власного капіталу платника податків.

Презумпція дійсності, притаманна цивільним правочинам, не може бути автоматично поширена на реальність господарських операцій.

Таким чином, для надання юридичної сили і доказовості первинні документи повинні бути складені відповідно до вимог чинного законодавства та не порушувати публічний порядок, встановлений Законом

України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Крім того, в основі будь-якої реальної господарської операції має лежати економічна мета, тобто бажання платника податків простити активи за допомогою досягнення господарського ефекту.

У податковому обліку господарські операції мають бути підтверджені відповідними розрахунковими, платіжними та іншими документами, які містять відомості про господарську операцію, підтверджують її фактичне здійснення, тобто первинними документами, що містять інформацію про фактичні господарські операції, розкривають їх зміст та обсяг.

За відсутності достатніх доказів - первинних документів, які б достовірно підтверджували факт здійснення господарської операції, розкривали її зміст та обсяг з метою та в цілях господарської діяльності платника податку, підстави для формування даних податкового обліку - відсутні.

Згідно правової позиції Верховного Суду України при розгляді справ даної категорії судам належить з'ясувати, зокрема, такі обставини: рух активів у процесі здійснення господарської операції (фактичне здійснення господарських операцій); підтвердження господарських операцій належним чином оформленими первинними бухгалтерськими документами; установлення спеціальної податкової правосуб'єктності учасників господарської операції зв'язку між фактом придбання товарів (послуг), спорудженням основних фондів, імпортом товарів (послуг), понесенням інших витрат і господарською діяльністю платника податку.

Як встановлено актом перевірки, перевіркою не підтверджено господарські операції між ДП «АНТОНОВ» та ТОВ «ВЕРТОЛ», ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ», ТОВ «ТК ОПТИМА- ЕНЕРГО-СЕРВІС», ТОВ «АВІА ТЕХКОНТАКТ», ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА», та зроблено висновок про те, що реалізація товарів, робіт, послуг між зазначеними СГД оформлювалась лише з метою створення зовнішніх ознак фактичного здійснення операцій, наслідком чого, є отримання позивачем необґрунтованої податкової вигоди у вигляді сум податкового кредиту з ПДВ.

Даний висновок податковим органом був сформований за результатами дослідження фактичного придбання позивачем у ТОВ «ВЕРТОЛ», ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ», ТОВ «ТК ОПТИМА - ЕНЕРГО-СЕРВІС», ТОВ «АВІА ТЕХКОНТАКТ», ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА» товарно-матеріальних цінностей (далі - ТМЦ), а саме: трансформаторів, автоматів захисту, ламп розжарювання, стрічок КВ, тканин, картону, герметики, органічного скла, гумової суміші, датчиків температури, тиску, тощо.

Так, в акті перевірки не підтверджується джерело походження придбаних ТМЦ внаслідок не встановлення фактичного ланцюга постачання товару, одержаного від контрагентів позивача.

Також судом встановлено, що в обґрунтування нереальності здійснення господарської операції між ДП «АНТОНОВ» та вказаними контрагентами в акті перевірки міститься посилання на те, що згідно зі звітами з ЄСВ за, період, що перевірявся штатна чисельність у останніх склала від 1 до 15 осіб.

Окрім цього, висновки нереальності здійснення господарської операції позивача з вказаними контрагентами також було зроблено на підставі даних, що містяться в Єдиному реєстрі судових рішень, а саме ухвал суду, прийнятих в рамках кримінальних проваджень передбачених за ст. 205 та 212 ККУ, з яких контролюючим органом встановлено, що:

- протягом 2014-2016 років ТОВ «ВЕРТОЛ» незаконно сформувало податковий кредит з ПДВ від підприємств з ознаками «фіктивності» та «транзитності» з вищезазначеними СГД;

- за період з 01.01.2016 по 01.04.2017 ПП «Автосвіт Поділля» сформувало незаконний податковий кредит з податку на додану вартість та валові витрати з податку на прибуток підприємства за рахунок відображення взаємовідносин з указаними фіктивними суб'єктами господарської діяльності. Свідоцтво платника ПДВ - анульоване;

протягом 2016-2017 років ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНЖА» формувало податковий кредит з ПДВ за рахунок підприємств з ознаками «фіктивності» та являється одним з основних замовників товарів (робіт, послуг) у зазначених підприємств;

з 2015 року засновниками та службовими особами ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ» організовано та введено в дію схему ухилення від сплати податків, яка полягає в відображенні в податковій звітності та

10.12.2015 р., № 2291 від 10.12.2015 р.; картки складського обліку ТАН-90-115-400, СМ-28-2-1, АПН-2, АЗК3-3, АЗК3-5, АЗК3-10, АЗК1М-25-2, ВМ, 2ВМ, ТКЕ-22П1ГБ, ТКД-12подгб, ВГ-15К-2с, ГІМ-5, ТНН-21 подг, ТКІІ-21подгм-2с, СП-1, ДП-702, ППНМ-С, ЗППВН, ППНГ-15к, 2ЛА409800-16.

20 листопада 2015 року між Філією Державного підприємства «АНТОНОВ» «Серійний завод «АНТОНОВ» від імені Державного підприємства «АНТОНОВ (Покупець) з однієї сторони, та **ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ** (Постачальник) укладено Договір поставки № 393/065-15, за умовами якого Постачальник у порядку та на умовах, передбачених даним Договором, зобов'язується поставити і передати у власність (повне господарське ведення) авіаційно - технічне майно, призначене для виробництва літаків цивільної авіації Ан-148, Ан-158, Ан-32, Ан-26, Ан-124, та їх модифікацій (надалі - Товар), а Покупець зобов'язується прийняти й оплатити зазначений Товар відповідно до умов даного Договору.

Поставка Товару здійснюється Постачальником до місця знаходження Покупця. Базовою умовою поставки Продукції Покупцеві є поставка на умовах DDP - м. Київ, пр-т. Перемоги 100/1 (згідно з Міжнародними правилами тлумачення торговельних термінів «Інкотермс» у редакції 2010 року, далі - правила «Інкотермс») - склад Покупця. У випадках поставки Товару на інших умовах згідно правил «Інкотермс» будуть узгодженні Сторонами в Додатковій угоді до Договору.

З поставкою Товару Постачальник зобов'язується надати Покупцеві наступні документи: рахунок фактуру; видаткову накладну; сертифікат якості заводу-виробника; товаро-транспортну накладну; сертифікат по формі FAA; експлуатаційно-технічну документацію на Товар для організації вхідного контролю (PE, PO) - оригінал.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 9 від 26.11.2015 р.; платіжного доручення № 1553 від 26.11.2015 р.; рахунку на оплату № 31 від 20.11.2015 р.; видаткової накладної № 8 від 24.02.2016 р.; приймального акту б/н від 24.02.2016 р.; картки складського обліку (RTA-4B (RDR-4B)).

Судом також встановлено, що між **ТОВ «ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС»** (Постачальник) та ДП «АНТОНОВ» (Покупець) укладено наступні договори поставки:

- № 04/07 від 24.10.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток № 1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 2 079 360,00 грн з ПДВ (два мільйона сімдесят дев'ять тисяч триста шістьдесят грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 346 560,00 грн (триста сорок шість тисяч п'ятсот шістьдесят грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток № 1), шляхом перерахування 70% від вартості продукції з моменту отримання рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправлені письмовим повідомленням. Остаточний розрахунок у розмірі 30% від вартості продукції, що поставляється, здійснюється Покупцем протягом 10 календарних днів з моменту отримання письмового повідомлення про готовність продукції до відвантаження, а також рахунка-фактури, що надається Продавцем.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 143 від 19.05.2017 р.; виписки банку від 09.06.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-0001060 від 15.05.2017 р., видаткової накладної № РН-0001466 від 19.05.2017 р.; прибуткового ордеру № 2973 від 24.05.2017 р. № 2977 від 24.05.2017 р.; картки рахунку (Розетка 2РТТ32БУН8Г14), (Розетка 2РМДТ18КПН4Г5А1); (Вилка 2РМДТ18КПН4Ш5А1); (З'єднувач ОНЦ-БС-2-32/22-Р12-2-В); (Розетка СНЦ23-4/14Р-6-В); (Розетка СНЦ23-4/14Р-8-В); (Розетка СНЦ23-7/18Р-6-А-В); (Роз'єм СНЦ23-7/22В-6-Б-В); (Розетка СНЦ23-10/22Р-6-В); (Розетка СНЦ23-41/30Р-6-В); (Кнопка ПК19В); (Автомат захисту АЗК1М-7,5-2С); (Реле ТКЕ54ПОДГБ); (Контактор ТКС60ЮДЛ); (Контактор ТКД2030ДЛ); (Кнопка КМ1-І-В); (Мікровимикач А-812К); (Реле РЕС-52Т).

- 29/06 від 29.06.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток № 1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 895 320,00 грн з ПДВ (вісімсот дев'яносто п'ять Тисяч триста двадцять грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 149 220,00 грн (сто сорок дев'ять тисяч двісті двадцять грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток № 1),

шляхом перерахування 100% від вартості продукції з моменту отримання продукції на підставі рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправленні факсом або електронною поштою.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 34 від 16.09.2016 р.; виписки банку від 16.09.2016 р.; рахунку-фактури № СФ-775 від 14.09.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000401 від 16.09.2016 р.; прибуткового ордеру № 979 від 16.09.2016 р.; картки рахунку (Датчик кутових переміщень МУ615А).

- № 25 від 25.07.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток № 1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 894 600,00 грн з ПДВ (вісімсот дев'яносто чотири тисячі шістсот грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 149100,00 грн (сто сорок дев'ять тисяч сто грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток № 1), шляхом перерахування 70% від вартості продукції з моменту отримання рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправленні факсом або електронною поштою. Остаточний розрахунок у розмірі 30% буде відбуватися після отримання Покупцем повідомлення про готовність продукції до відвантаження, протягом 10 банківських днів.

Відповідно до вказаних договорів, при відвантаженні продукції Постачальник надає Покупцю оригінали документів: накладну на відпуск готової продукції; податкову накладну (копію податкової накладної Постачальник відправляє по факсу на протязі 5 днів після оплати).

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 35 від 16.09.2016 р., № 33 від 24.10.2016 р., № 5 від 13.10.2016 р., № 10 від 25.10.2016 р., № 7 від 28.11.2016 р., № 8 від 28.11.2016 р., № 10 від 30.11.2016 р., № 7 від 23.01.2017 р., № 6 від 23.01.2017 р., № 5 від 23.01.2017 р., № 13 від 26.01.2017 р., № 3 від 06.01.2017 р.; виписки банку від 16.09.2016 р., від 24.10.2016 р., від 06.01.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-723 від 31.08.2016 р., № СФ-723 від 31.08.2016 р., № АТ-0000151 від 23.09.2016 р., № АТ-0000154 від 27.09.2016 р., № АТ-0000190 від 09.11.2016 р., № АТ-0000192 від 09.11.2016 р., № АТ-0000191 від 09.11.2016 р., № АТ-0000198 від 22.11.2016 р., № АТ-0000228 від 27.12.2016 р., № СФ-1014 від 01.12.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000580 від 30.12.2016 р., № РН-0000580 від 30.12.2016 р., № АТ-0000086 від 18.10.2016 р., № АТ-0000093 від 18.11.2016 р., № АТ-0000096 від 19.11.2016 р., № АТ-0000101 від 26.12.2016 р., № АТ-0000097 від 19.12.2016 р., № АТ-0000102 від 26.12.2016 р., № 79 від 14.06.2017 р., № 80 від 14.06.2017 р., № 4 від 24.01.2017 р., № 46 від 16.03.2017 р., № РН-0000016 від 24.01.2017 р.; прибуткового ордеру № 423 від 23.01.2017 р., № 423 від 23.01.2017 р., № 3562 від 16.06.2017, № 3561 від 16.06.2017, № 1652 від 20.03.2017, № 476 від 25.01.2017; картки рахунку (Датчик температури П-77 ВАР.3), (Датчик температури П-77 ВАР.3), Капролон В МАРКА А ПАБ 150 500X500), (Герметик УЗОМЕС-5М), (Герметик ВІТЕФ-ІНТ), (Клей ВКР-16), (Поліамід ПА 610), (Клей КР-5-18), (Рукавички 420), (Оргскло А0-120 4), (Оргскло А0-120 12), (Оргскло СО-120-А 24), (Оргскло А0-120 6), (Оргскло СО-95-А 3), (Оргскло А0-120 10), (Гумова суміш НО-68НТА), (Датчик тиску МД-250Т), (Датчик П-104); платіжного доручення № 2163 від 13.10.2016 р., № 2306 від 25.10.2016 р., № 2646 від 28.11.2016 р., № 2648 від 28.11.2016 р., № 2647 від 28.11.2016 р., № 2672 від 29.11.2016 р., № 143 від 23.01.2017 р., № 147 від 23.01.2017 р., № 147 від 23.01.2017 р., № 146 від 23.01.2017 р., № 169 від 25.01.2017 р.; приймального акту № 1455 від 18.10.2016 р., № 1784 від 18.11.2016 р., № 2343 від 19.12.2016 р., № 2536 від 26.12.2016 р., № 2358 від 19.12.2016 р., № 2358 від 19.12.2016 р., № 2539 від 26.12.2016 р., № 496 від 24.01.2017 р.; рахунку на оплату № 3 від 10.01.2017 р., № 9 від 13.01.2017 р., № 8 від 13.01.2017 р.

31 жовтня 2016 року між **ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА»** (Постачальник) та ДП «АНТОНОВ» (Замовник) укладено наступні договори:

- № 3110 від 31.10.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується поставити, а Замовник прийняти та оплатити комплектуючі вироби для літаків цивільної авіації АН-124-100, далі по тексту «Продукція», згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2), що є невід'ємними частинами даного Договору. Загальна сума Договору згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2) складає - 563 465, 71 грн., у тому числі ПДВ 20% - 93 910, 95 грн. На кожну поставку Продукції Постачальник додає наступні документи: рахунок-фактура (2 оригінали. 2 копії); видаткова накладна; паспорт на кожну одиницю Продукції, податкова накладна (1 копія);

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 23 від 12.01.2017 р., № 79 від 24.01.2017 р., № 40 від 27.02.2017 р.; виписки банку від 24.04.2017 р., від 24.04.2017 р., від 27.02.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-051 від 26.01.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000064 від 12.01.2017 р., № РН-0000139 від 24.01.2017 р., № РН-0000137 від 12.04.2017 р.; прибуткового ордеру № 291 від 17.01.2017 р., № 857 від 13.02.2017 р., № 2236 від 14.04.2017 р.; картки рахунку (Автомат захисту АЗК1М-2-2С), (Автомат захисту АЗК1М-3-2С), (Вимикач ВМ), (Вимикач 2ВМ), (Вимикач 3ВМ), (ТС-3М-2Ж), (ТС-3М-3ЗЕЛ), (Перемикач ЗПНМ), (Кнопка 2КР), (Реле ТКЕ22Г11ГБ), (Запобіжник ПМ-5), (Перемикач ППМ), (Перемикач ЗППМ), (Контактор ТКД2030ДЛ), (Реле ТКЕ54ПОДГ), (Контактор ТКС60ЮДЛ), (АЗК3-3), (АЗК3-10), (ТС-5М), (ТС-5М-1КР), (ТС-5М-2Ж), (Автомат захисту АЗК3-5), (Контактор ТКД12ПОДГ), (Автомат захисту АЗК3-20), (Автомат захисту АЗК3-15), (Запобіжник ПМ-2), (Запобіжник ПМ-15), (Контактор ТКС2030ДЛ), (Контактор ТКД503ДТ), (Контактор ТКС40ЮДЛ), (Контактор ТКД20ЮДГ), (Контактор ТКД503ДОД), (Контактор ТКД203ДОД), (Контактор ТКД233ДОД), (Контактор ТКДЮЗДОД), (Контактор ТКД50ЮДЛ), (Контактор ТКД511ДОД), (Контактор ТКСЮЮДЛ), (Контактор ТКС201ДОД), (Перемикач ЗПНМ), (Амортизатор АПН-2), (Рама РМ-БРЗУ115ВО), (Датчик П-104).

- № 19 від 19.04.2017 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується поставити, а Замовник прийняти та оплатити комплектуючі вироби для літаків цивільної авіації АН-124-100, далі по тексту «Продукція», згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2), що є невід'ємними частинами даного Договору. Загальна сума Договору згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2) складає - 137 591 грн. 06 коп. (сто тридцять сім тисяч п'ятсот дев'яносто одна грн. 06 коп.), у тому числі ПДВ 20% - 22 931 грн. 84 коп. (двадцять дві тисячі дев'ясот тридцять одна грн. 84 коп.). На кожну поставку Продукції Постачальник додає наступні документи: рахунок-фактура (2 оригінали, 2 копії); видаткова накладна; паспорт на кожну одиницю Продукції; податкова накладна (подається в електронному вигляді).

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної: № 2 від 01.03.2017 р., № 50 від 30.03.2017 р., № 89 від 13.03.2017 р., № 133 від 20.04.2017 р., № 135 від 20.04.2017 р., № 160 від 25.04.2017 р., № 32 від 24.05.2017 р., № 54 від 15.05.2017 р.; виписки банку від 01.03.2017 р., від 30.03.2017 р., від 24.04.2017 р., від 29.05.2017 р., від 29.05.2017 р., від 29.05.2017 р., від 24.05.2017 р., від 29.05.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-012 від 11.01.2017 р., № СФ-114 від 16.02.2017 р., № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-115 від 16.02.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р.; видаткової накладної № РН-0000151 від 20.04.2017 р., № РН-0000663 від 13.03.2017 р., № РН-0001218 від 20.04.2017 р., № РН-0000344 від 16.08.2017 р.; прибуткового ордеру № 2298 від 20.04.2017 р., № 5622 від 02.10.2017 р., № 2221 від 13.10.2017 р., № 1945 від 03.04.2017 р., № 2404 від 26.04.2017 р., № 2402 від 26.04.2017 р., № 2490 від 27.04.2017 р., № 4686 від 17.08.2017 р., № 4695 від 17.08.2017 р., № 2835 від 18.05.2017 р.; видаткової накладної № РН-0000203 від 29.05.2017 р., № РН-0000136 від 12.04.2017 р., № РН-0001225 від 20.04.2017 р., № РН-0001261 від 25.04.2017 р., № РН-0000257 від 29.06.2017 р., № РН-0001359 від 15.05.2017 р.; картки рахунку (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКДРДА400-290-0), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКД27ДФ-0,6), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКД27ДФ-1,0), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКДРДФ-0,1-0,05-0), (Вимірювальний комплекс ИКД27ДА830), (Датчик аеродинамічних кутів ДАУ-72-1), (Сигналізатор тиску СДА-260), (Сигналізатор тиску СДА-260), (Вогнегасник ОР1-2-20-30 хладон), (ПМ-2), (Контактор ТКД511ДОД), (Автомат захисту АЗК1М-7,5-2С), (Запобіжник ПМ-150), (Розетка РВН1-5-2Г1), (З'єднувач РВН2-5-1Г7В), (Вилка РВН2-5-1Ш7В), (Електромагнітний клапан ЕКР-3), (Реле ТКЕ52ПД1), (Шасі СОВШ-2), (Блок управління та контролю інтерцепторами БУКИ-400), (Блок управління та контролю закрилками БУКЗ-400), (Перемикач 2ПНГ-15К).

За результатами дослідження вище перелічених первинних та інших документів судом встановлено, що вони оформлені у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України, та в повній мірі відображають зміст і характер вчинених господарських операцій.

Судом також встановлено, що товар придбаний у вказаних контрагентів було використано позивачем в оподатковуваних операціях в межах власної господарської діяльності з метою отримання прибутку, про що свідчать надані копії прибуткових ордерів та картки складського обліку, які підтверджують видачу товару, придбаного у вказаних вище контрагентів у виробництво.

Спірні господарські операції були належним чином відображені у бухгалтерському обліку позивача. Вказані первинні документи досліджувались контролюючим органом під час проведення перевірки.

Наявність таких документів відповідачем не заперечувалась.

При цьому, суд звертає увагу на те, що податковий орган в акті перевірки не ставив під сумнів достовірність даних, які містять вказані первинні бухгалтерські документи, а також не зазначав про невідповідність первинних бухгалтерських документів вимогам чинного податкового законодавства, зокрема, відсутності в податковій накладній обов'язкових реквізитів.

В той же час, податковий орган не подав доказів, які однозначно свідчили б про неправдивість одержаних від платника документів, підтверджували б фіктивний характер спірних операцій та недобросовісність позивача як платника податків, відповідачем не надано суду жодних доказів, які підтверджували б те, що вчинення правочину (укладення договору), на підставі якого виникли взаємовідносини між позивачем та контрагентами не відповідали дійсним намірам сторін щодо набуття цивільних прав та обов'язків чи свідчили б про незвичність цін за спірними операціями, або про невідповідність господарських операцій цілям та завданням статутної діяльності товариства, господарській меті з метою досягнення правових наслідків та які порушують публічний порядок, суперечать моральним засадам суспільства та спрямовані на заволодіння майном держави.

Більш того, на момент здійснення вищезазначених господарських операцій між позивачем та його контрагентами ТОВ «ВЕРТОЛ», ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ», ТОВ «ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС», ТОВ «АВІА ТЕХКОНТАКТ», ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА», останні були зареєстрованими як платники податку на додану вартість у встановленому законодавством порядку, мали індивідуальні податкові номери, отже, вони мали право видавати позивачу вищезазначені належним чином оформлені податкові накладні, котрі у відповідності до пункту 201.8 статті 201 Податкового кодексу України, є підставою для формування позивачем податкового кредиту.

Подальше анулювання свідоцтва платника ПДВ саме по собі не призводить до недійсності всіх угод, укладених з моменту державної реєстрації особи платником податку на додану вартість до моменту анулювання свідоцтва, та не позбавляє правового значення видані за цими господарськими операціями податкові накладні.

Посилання контролюючого органу на відомості про відсутність у контрагентів позивача умов необхідних для ведення відповідної господарської діяльності з обсягом товару у відповідні строки, зокрема, технічного персоналу, виробничих активів, складських приміщень, транспортних засобів, як на підставу для відмови в позові, обґрунтовано судом відхиляються, оскільки чинне законодавство не ставить умовою дійсності правочинів, а також виникнення податкових зобов'язань платника у залежність від стану податкового обліку його контрагентів, наявності чи відсутності у останніх основних фондів. Відсутність у контрагентів добросовісного платника податку, яким є позивач, матеріальних та трудових ресурсів не виключає можливості реального виконання таким платником господарської операції, та не свідчить про одержання необґрунтованої податкової вигоди покупцем, оскільки залучення працівників є можливим за договорами цивільно-правового характеру, аутсорсингу та аутстафінгу (оренда персоналу).

При цьому, суд бере до уваги правову позицію Верховного Суду, викладену в постанові від 30.08.2019 року № 804/17176/14, згідно якої податковий орган не наділений повноваженнями встановлювати в акті перевірки суб'єкта господарювання нікчемність або недійсність укладених з контрагентами договорів, оскільки необхідними умовами для визнання угоди нікчемною в силу вимог статті 228 Цивільного кодексу України є її укладання з метою, завідомо суперечною інтересам держави і суспільства та наявність умислу хоча б у однієї із сторін щодо настання відповідних протиправних наслідків.

При кваліфікації правочину за статтею 228 Цивільного кодексу України має враховуватися вина, яка виражається в намірі порушити публічний порядок сторонами правочину або однією зі сторін. Доказом вини може бути вирок суду, постановлений у кримінальній справі, щодо знищення, пошкодження майна чи незаконного заволодіння ним тощо.

За вказаних обставин, суд не бере до уваги посилання відповідача на податкову інформацію та інформацію із загальнодоступних джерел, а саме Єдиного державного реєстру судових рішень, відносно контрагентів позивача, оскільки така інформація не ґрунтується на безпосередньому аналізі первинних документів, складених за наслідками проведених господарських операцій між позивачем та його контрагентами та не є належними доказами в розумінні процесуального Закону.

Відповідач вказує на нереальність господарських операцій позивача з контрагентами, посиляючись на інформацію в Єдиному державному реєстрі судових рішень, а саме витяги з ухвал по матеріалам кримінальних проваджень, в яких зазначено про відібрання пояснень у директорів контрагентів, які

вказують на ніби-то непричетність їх до реєстрації та ведення фінансово-господарської діяльності вказаних підприємств.

При цьому, посилаючись на інформацію, отриману в межах кримінального провадження, належним доказом в даному випадку могли би бути вирок суду щодо посадових осіб позивача, чи контрагентів, що набрали законної сили, щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, пов'язаних з фіктивним підприємництвом чи ухиленням від сплати податків, тощо.

Проте всупереч вимогам частини 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України відповідачем таких доказів не надано.

Сам по собі факт того, що контрагенти позивача фігурують в досудових розслідуваннях, порушених за ознаками кримінального правопорушення не є доказом протиправного формування податкового кредиту і не тягне за собою правових наслідків для позивача.

Правова позиція з цього питання висловлена Верховним Судом у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у постанові від 05 червня 2018 року у справі № 809/1139/17 та від 26 червня 2018 року у справі № 808/2360/17.

Суд також зазначає, що юридична відповідальність має індивідуальний характер, тому позивач не може нести відповідальність за можливі протиправні дії інших юридичних осіб.

До того ж, якщо контрагенти по ланцюгу постачання товарів (послуг) не виконали свого зобов'язання по сплаті податку на додану вартість до бюджету, то це тягне відповідальність та негативні наслідки саме щодо цих осіб. Зазначена обставина не є підставою для позбавлення платника податку права на відшкодування податку на додану вартість у разі, якщо останній виконав усі передбачені законом умови щодо отримання такого відшкодування та має всі документальні підтвердження розміру свого податкового кредиту.

Водночас, позивачем дотримано вимоги щодо документування та підтвердження здійснених господарських операцій первинними документами, у відповідності до вимог пункту 44.1 статті 44 Податкового кодексу України, статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Подані позивачем докази підтверджують реальні зміни у майновому стані сторін та дають підстави вважати, що господарські операції, спрямовані на виконання правочину, дійсно відбулися, є економічно виправданими та відповідають основним видам господарської діяльності.

Таким чином, суд приходить до висновку, що господарські операції позивача з перевіряємими контрагентами здійснені в межах господарської діяльності, є реальними, відповідають дійсному економічному змісту та підтверджуються необхідними документами, що є свідченням добросовісності позивача при здійсненні вказаних операцій.

Враховуючи викладене, суд вважає, що позивачем правомірно віднесено суму ПДВ 1 659, 758, 00 грн. до складу від'ємного значення за листопад 2018 року по взаємовідносинам з ТОВ «ВЕРТОЛ», ТОВ «ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ», ТОВ «ТК ОПТИМА- ЕНЕРГО-СЕРВІС», ТОВ «АВІА ТЕХКОНТАКТ», ТОВ «ПРОМЕЛЕКТРОНІКА», а висновки Акта перевірки про порушення позивачем норм Податкового кодексу України та зменшення розміру від'ємного значення суми податку на додану вартість є протиправним.

Таким чином, податкове повідомлення-рішення Офісу великих платників ДФС 21 березня 2019 року № 0000584201 підлягає скасуванню.

Згідно положень статті 90 Кодексу адміністративного судочинства України, суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні. Жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

Згідно зі статтею 77 Кодексу адміністративного судочинства України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається

на відповідача.

Таким чином, оцінюючи подані сторонами докази, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому засіданні всіх обставин справи в їх сукупності, та враховуючи, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається, як на підставу своїх вимог і заперечень, з урахуванням обставин зазначених вище, суд дійшов висновку про обґрунтованість позовних вимог та наявність підстав для задоволення.

Згідно з частиною 1 статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України, при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Відповідно, беручи до уваги положення частини 1 статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України, на користь позивача підлягає стягненню за рахунок бюджетних асигнувань відповідача здійсненні ним судові витрати зі сплати судового збору у розмірі 19 210, 00 грн.

Керуючись ст.ст. 2, 6, 8, 9, 77, 132, 134, 139, 243 - 246, 250, ст. 257-262 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

В И Р І Ш И В:

1. Адміністративний позов Державного підприємства "АНТОНОВ" (код ЄДРПОУ 14307529, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 1) задовольнити повністю.
2. Визнати протиправним та скасувати податкове-повідомлення рішення Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби від 21 березня 2019 року № 0000584201.
3. Присудити за рахунок бюджетних асигнувань Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби (код ЄДРПОУ 39440996, 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 11-Г) на користь Державного підприємства "АНТОНОВ" (РНОКПП 14307529, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 1) понесені ним витрати по сплаті судового збору у розмірі 19 210 (дев'ятнадцять тисяч двісті десять гривень) 00 коп.

Рішення суду набирає законної сили в строк і порядку, передбачені статтею 255 Кодексу адміністративного судочинства України.

Рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку шляхом подачі апеляційної скарги протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Відповідно до п/п. 15.5 п. 15 Розділу VII «Перехідні положення» КАС України в редакції Закону № 2147-VIII до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні та касаційні скарги подаються учасниками справи до або через відповідні суди, а матеріали справ витребовуються та надсилаються судами за правилами, що діяли до набрання чинності цією редакцією Кодексу.

Суддя

І.М. Погрібніченко

Повний текст рішення виготовлено та підписано 16.10.2019 року.

Категорія справи № 640/10616/19: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства, зокрема щодо; адміністрування окремих податків, зборів, платежів, з них; податку на додану вартість (крім бюджетного відшкодування з податку на додану вартість, податку на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції), зупинення реєстрації податкових накладних).**

Надіслано судом: **22.01.2020**. Зареєстровано: **23.01.2020**. Оприлюднено: **23.01.2020**.

Дата набрання законної сили: **21.01.2020**

Номер судового провадження: **A/855/23246/19**

ШОСТИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУДСправа №
640/10616/19

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

21 січня 2020 року

м. Київ

Шостий апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів:

Головуючого судді: Бужак Н. П.

Суддів: Костюк Л.О., Кобаля М.І.

За участю секретаря: Гайворонського В.М.

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 10 жовтня 2019 року, суддя Погрібніченко І.М., у справі за адміністративним позовом Державного підприємства "АНТОНОВ" до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення,-

У С Т А Н О В И В:

Державне підприємство "АНТОНОВ" звернулось до Окружного адміністративного суду міста Києва з адміністративним позовом до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 21 березня 2019 року № 0000584201.

Позовні вимоги обґрунтовано тим, що висновки викладені в Акті перевірки щодо порушення позивачем норм Податкового кодексу України є необґрунтованими та такими, що не відповідають фактичним обставинам. Зокрема, позивач зазначає, що на підтвердження господарських взаємовідносин ДП "АНТОНОВ" з ТОВ "ВЕРТОЛ" (код 37615961), ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ" (код 38320170), ТОВ "ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС" (код 38801618), ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ" (код 39444367); ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА" (код 24510970), ним контролюючому органу під час перевірки було надано належним чином оформлені первинні документи (податкові накладні, видаткові накладні, рахунки на оплату, виписки банку, прибуткові ордери, картки складського обліку тощо), які складені відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та звітність в Україні" та свідчать про реальність здійснення між ними господарських операцій.

Рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 10 жовтня 2019 року адміністративний позов задоволено повністю.

Не погоджуючись із зазначеним рішенням суду, відповідач звернувся з апеляційною скаргою, в якій просить скасувати рішення суду першої інстанції та прийняти нове рішення, яким у задоволенні позовних

вимог відмовити в повному обсязі.

Перевіривши матеріали справи, доводи апеляційної скарги, заслухавши осіб, що з'явилися в судові засідання, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга не підлягає задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ч. 1 ст. 308 КАС України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Судом встановлено, що ДП "АНТОНОВ" зареєстровано Святошинською районною в місті Києві державною адміністрацією 28.10.1997 року. Номер запису про включення відомостей про юридичну особу до ЄДР 10721050013000426. Форма власності державна. Код суб'єкта господарювання за ЄДРПОУ: 14307529.

ДП "АНТОНОВ" взято на податковий облік 18.02.1992 року ДПП у Святошинському районі ГУ ДФС у м. Києві за № 14307529, станом на дату подання позову, перебуває на обліку в Офісі великих платників податків.

Відповідно до наказу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби від 18.01.2019 року № 130 та на підставі пункту 78.1.8 статті 78 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), проведено документальну позапланову перевірку ДП "АНТОНОВ" з питань відповідності формування від'ємного значення та достовірності нарахування сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість на поточний рахунок платника податку за листопад 2018 року (податкова декларація з податку на додану вартість від 15.12.2018 року №9281575149 з урахуванням уточнюючого розрахунку від 17.01.2019 року №9001202592).

За результатами вказаної перевірки, Офісом великих платників податків Державної фіскальної служби складено Акт "Про результати документальної позапланової перевірки ДП "Антонов" (код ЄДРПОУ 14307529) по декларації за листопад 2018 року (реєстраційний номер №9281575149 від 15.12.2018 року) з урахуванням уточнюючого розрахунку з питань відповідності формування від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень" від 18 лютого 2019 року № 312/28-10-42-01/14307529.

Висновками Акту перевірки встановлено порушення ДП "АНТОНОВ" п.185.1 ст.185, п. 198.1, п.198.2, п.198.3 ст.198, п.200.4 ст.200, п.201.1 та п. 201.10 ст. 201 Кодексу, в результаті чого завищено суму від'ємного значення, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, ряд. 21 (переноситься до рядка 16.1 декларації наступного звітного (податкового) періоду) за листопад 2018 року у розмірі 1 659 758 гривень.

06 березня 2019 року ДП "АНТОНОВ" подано до Офісу ВПП ДФС України заперечення на акт перевірки від 18 лютого 2019 року № 312/28-10-42-01/14307529.

За результатами розгляду заперечення поданого ДП "Антонов" до акту документальної позапланової перевірки по декларації за листопад 2018 року (реєстраційний номер № 9281575149 від 15.12.2018 року) з урахуванням уточнюючого розрахунку з питань відповідності формування від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень, Офісом великих платників податків ДФС листом від 18.03.2019 року за № 13407/10/18-10-42-01-12 вирішено викласти зміст сторінок 46-71 акту від 18.02.2019 року №312/28-10-42-01/14307529 та в редакції згідно з Додатком.

21 березня 2019 року відповідачем прийнято податкове повідомлення-рішення № 0000584201, яким згідно з пп. 54.3.2 п. 54.3 ст. 54 та п. 58.1 ст. 58 Податкового кодексу України відповідно до пп. 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 Податкового кодексу України ДП "АНТОНОВ" зменшено розмір бюджетного значення суми податку на додану вартість у розмірі 1 659 758, 00 грн.

Рішенням Державної фіскальної служби України №25105/6/99-99-11-04-02-25 від 31.05.2019 року скаргу позивача було залишено без задоволення, а податкове повідомлення-рішення - без змін.

Не погоджуючись із прийнятим податковим повідомленням-рішенням, вважаючи його таким, що прийнято з порушенням норм податкового законодавства, позивач звернувся до суду з даним адміністративним позовом.

Надаючи правову оцінку обставинам справи, колегія суддів зазначає наступне.

В силу вимог ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно ст. 67 Конституції України кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відповідно до п.п. 14.1.181. п. 14.1. ст. 14 Податкового кодексу України податковий кредит сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з розділом V цього Кодексу.

Пунктом 58.1 статті 58 Податкового кодексу України визначено, що контролюючий орган надсилає (вручає) платнику податків податкове повідомлення-рішення, якщо сума грошового зобов'язання платника податків, передбаченого податковим або іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, розраховується контролюючим органом відповідно до статті 54 цього Кодексу (крім декларування товарів, передбаченого для громадян) або якщо за результатами перевірки контролюючим органом встановлено факт: невідповідності суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації; завищення розміру задекларованого від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, розрахованої платником податків відповідно до розділу V цього Кодексу; заниження або завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у податковій декларації, або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, крім випадків, коли зазначене заниження або завищення враховано при винесенні інших податкових повідомлень-рішень за результатами перевірки.

Податкове повідомлення-рішення містить підставу для такого нарахування (зменшення) податкового зобов'язання та/або зменшення суми бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, або заниження чи завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у податковій декларації, або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість; посилання на норму цього Кодексу та/або іншого закону, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи, відповідно до якої був зроблений розрахунок або перерахунок грошових зобов'язань платника податків; суму грошового зобов'язання, що повинен сплатити платник податку; суму зменшеного бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення результатів господарської діяльності або від'ємного значення суми податку на додану вартість; граничні строки сплати грошового зобов'язання та/або строки виправлення платником податків показників податкової звітності; попередження про необхідність складення та реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної / розрахунку коригування до неї або про необхідність виправлення помилок, допущених під час зазначення реквізитів податкової накладної, у випадках, передбачених цим Кодексом; попередження про наслідки несплати грошового зобов'язання або внесення виправлень до показників податкової звітності в установлений строк; граничні строки, передбачені цим Кодексом для оскарження податкового повідомлення-рішення.

До податкового повідомлення-рішення додається розрахунок податкового зобов'язання (за наявності) та штрафних (фінансових) санкцій.

Форма та порядок надіслання податкового повідомлення-рішення і розрахунку грошового зобов'язання визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У відповідності до пункту 44.1 статті 44 Податкового кодексу України для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту.

Положеннями ст.185 ПК України визначено, що об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на

об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю;

б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу;

в) ввезення товарів на митну територію України;

г) вивезення товарів за межі митної території України;

е) постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.

З метою оподаткування цим податком до операцій з ввезення товарів на митну територію України та вивезення товарів за межі митної території України прирівнюється поміщення товарів у будь-який митний режим, визначений Митним кодексом України.

Датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку (п.187.1 ст.187 ПК України).

Відповідно до п. 198.1 ст. 198 Податкового кодексу України право на віднесення сум податку до податкового кредиту виникає у разі здійснення операцій, зокрема, з придбання або виготовлення товарів (у тому числі в разі їх ввезення на митну територію України) та послуг.

Пунктом 198.2 ст. 198 Податкового кодексу України визначено, що датою виникнення права платника податку на віднесення сум податку до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше: дата списання коштів з банківського рахунка платника податку на оплату товарів/послуг; або дата отримання платником податку товарів/послуг.

Згідно з п. 198.3 ст. 198 Податкового кодексу України податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається з сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 193.1 статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду, зокрема, у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів (у тому числі при їх імпорті) та послуг.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Пунктом 198.6 статті 198 Податкового кодексу України передбачено, що не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, не підтверджені зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних податковими накладними/розрахунками коригування до таких податкових накладних чи не підтверджені митними деклараціями, іншими документами, передбаченими пунктом 201.11 статті 201 цього Кодексу.

У разі коли на момент перевірки платника податку контролюючим органом суми податку, попередньо включені до складу податкового кредиту, залишаються не підтвердженими зазначеними у абзаці першому цього пункту документами, платник податку несе відповідальність відповідно до цього Кодексу.

Податкові накладні, отримані з Єдиного реєстру податкових накладних, є для отримувача товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків врегульовано статтею 200 Податкового кодексу України, пунктом 200.1 якої визначено, що сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду.

Пунктом 200.4 статті 200 Податкового кодексу України визначено, що при від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 цієї статті, така сума:

а) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до цього Кодексу) в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200.3 статті 200 цього Кодексу на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, а в разі відсутності податкового боргу -

б) або підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника у сумі податку, фактично сплаченої отримувачем товарів/послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам таких товарів/послуг або до Державного бюджету України, в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200.3 статті 200 цього Кодексу на момент отримання контролюючим органом податкової декларації на поточний рахунок платника податку та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету,

в) та/або зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

Згідно з пунктом 200.7 статті 200 Податкового кодексу України платник податку, який має право на отримання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення суми бюджетного відшкодування, подає відповідному контролюючому органу податкову декларацію та заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, яка відображається у податковій декларації.

Відповідно до пункту 201.10 статті 201 Податкового кодексу України податкова накладна видається платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, на вимогу покупця та є підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

Пунктом 201.12 статті 201 Податкового кодексу України визначено, що у разі ввезення товарів на митну територію України документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, вважається митна декларація, оформлена відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку. Для операцій з постачання послуг нерезидентом на митній території України документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, вважається податкова накладна, складена платником за такими операціями та зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних, податкові зобов'язання за якою включені до податкової декларації відповідного звітного періоду.

Таким чином, платник податків має право на бюджетне відшкодування стосовно тієї суми податку на додану вартість, яка фактично сплачується ним у будь-яких попередніх податкових періодах, що відповідає загальному поняттю відшкодування як компенсації понесених витрат.

Згідно з абзацом 11 статті 1 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року №996-XIV (із змінами і доповненнями) (в редакції від 25.06.2016 року, чинній на час здійснення правочину) первинний документ - документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

Відповідно до статті 1 Закону № 996-XIV, господарська операція - це дія або подія, яка викликає зміни в структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства.

Таким чином, визначальною ознакою господарської операції є те, що вона має спричинити реальні зміни майнового стану платника податків.

Здійснення господарської операції і власне її результат підлягають відображенню в бухгалтерському обліку.

Отже, будь-які документи (у тому числі договори, накладні, рахунки тощо) мають силу первинних документів лише в разі фактичного здійснення господарської операції. Якщо ж фактичне здійснення

господарської операції відсутнє, відповідні документи не можуть вважатися первинними документами для цілей ведення податкового обліку навіть за наявності всіх формальних реквізитів таких документів, що передбачені законодавством.

Визначальною ознакою господарської операції є те, що вона повинна спричинити реальні зміни майнового стану платника податків, а тому для підтвердження даних податкового обліку можуть братися до уваги лише ті первинні документи, які складені в разі фактичного здійснення господарської операції.

Також, відповідно до частини першої ст. 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

Частина друга статті 9 Закону №996-XIV вказує, що первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити: назву документа (форми); дату і місце складання; назву підприємства, від імені якого складено документ; зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру; господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий підпис, аналог власноручного підпису або підпис, прирівняний до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

У разі виявлення невідповідності первинного документа вимогам законодавства у сфері бухгалтерського обліку такі документи з письмовим обґрунтуванням передаються керівнику підприємства, установи. До окремого письмового рішення керівника такі документи не приймаються до виконання.

Таким чином, господарські операції для визначення податкового кредиту мають бути фактично здійсненими та підтвердженими належним чином оформленими первинними бухгалтерськими документами, які відображають реальність таких операцій, та спричинити реальні зміни майнового стану платника податків.

Як убачається із матеріалів справи та зазначено в акті перевірки, перевіркою не підтверджено господарські операції між ДП "АНТОНОВ" та ТОВ "ВЕРТОЛ", ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ", ТОВ "ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС", ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ", ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА", та зроблено висновок про те, що реалізація товарів, робіт, послуг між зазначеними СГД оформлювалась лише з метою створення зовнішніх ознак фактичного здійснення операцій, наслідком чого, є отримання позивачем необґрунтованої податкової вигоди у вигляді сум податкового кредиту з ПДВ.

Даний висновок податковим органом був сформований за результатами дослідження фактичного придбання позивачем у ТОВ "ВЕРТОЛ", ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ", ТОВ "ТК ОПТИМА - ЕНЕРГО-СЕРВІС", ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ", ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА" товарно-матеріальних цінностей (далі - ТМЦ), а саме: трансформаторів, автоматів захисту, ламп розжарювання, стрічок КВ, тканин, картону, герметики, органічного скла, гумової суміші, датчиків температури, тиску, тощо.

В акті перевірки зазначено, що не підтверджено джерело походження придбаних ТМЦ внаслідок не встановлення фактичного ланцюга постачання товару, одержаного від контрагентів позивача.

Також, в обґрунтування нереальності здійснення господарської операції між ДП "АНТОНОВ" та вказаними контрагентами в акті перевірки міститься посилання на те, що згідно зі звітами з ЄСВ за період, що перевірявся штатна чисельність у останніх склала від 1 до 15 осіб.

Крім того, висновки нереальності здійснення господарської операції позивача з вказаними контрагентами також було зроблено на підставі даних, що містяться в Єдиному реєстрі судових рішень, а саме ухвал суду, прийнятих в рамках кримінальних проваджень передбачених за ст. 205 та 212 ККУ, з яких контролюючим органом встановлено, що:

- протягом 2014-2016 років ТОВ "ВЕРТОЛ" незаконно сформувало податковий кредит з ПДВ від підприємств з ознаками "фіктивності" та "транзитності" з вищезазначеними СГД;

- за період з 01.01.2016 року по 01.04.2017 року ПП "Автосвіт Поділля" сформувало незаконний податковий кредит з податку на додану вартість та валові витрати з податку на прибуток підприємства за рахунок відображення взаємовідносин з указаними фіктивними суб'єктами господарської діяльності. Свідоцтво платника ПДВ - анульоване;

- протягом 2016-2017 років ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНЖА" формувало податковий кредит з ПДВ за рахунок підприємств з ознаками "фіктивності" та являється одним з основних замовників товарів (робіт, послуг) у зазначених підприємств;

- з 2015 року засновниками та службовими особами ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ" організовано та введено в дію схему ухилення від сплати податків, яка полягає в відображенні в податковій звітності та бухгалтерському обліку останнього фінансово-господарських взаємовідносин з підприємствами з ознаками "фіктивності".

Колегія суддів зазначає, що під час проведення господарських операцій платник податків може бути і необізнаним стосовно дійсного стану правосуб'єктності своїх контрагентів і реально отримати від них товари (роботи чи послуги), незважаючи на те, що контрагенти можливо і мають наміри порушити податкове законодавство.

Відповідно до частини першої статті 3 Господарського кодексу України під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Підпункт 14.1.36 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України визначає господарську діяльність як - діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами.

Відповідно до підпунктом 14.136 Податкового кодексу України підприємництво - це діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу.

Правові наслідки у вигляді виникнення права платника податку на формування податкового кредиту наступають лише у разі реального (фактичного) вчинення господарських операцій з придбання товарів (робіт, послуг) з метою їх використання в своїй господарській діяльності, що пов'язані з рухом активів, зміною зобов'язань чи власного капіталу платника, та відповідають економічному змісту, відображеному в укладених платником податку договорах, що має підтверджуватись належним чином оформленими первинними документами.

Аналіз реальності господарської діяльності повинен здійснюватися на підставі даних податкового, бухгалтерського обліку платника податків та відповідності їх дійсному економічному змісту. При цьому в первинних документах, які є підставою для бухгалтерського обліку, фіксуються дані лише про фактично здійснені господарські операції.

Наслідки для податкового обліку створює лише фактичний рух активів, що є обов'язковою умовою для формування об'єкту оподаткування податком на прибуток та податкового кредиту.

Отже, що наявність або відсутність окремих документів, як і деякі помилки чи неточності у їх оформленні, не є підставою для висновків про відсутність господарської операції, якщо з інших даних випливає, що фактичний рух активів або зміни у власному капіталі чи зобов'язаннях платника податків у зв'язку з його господарською діяльністю мали місце (відбулися), а певні недоліки в заповненні первинних документів носять оціночний характер.

Норми податкового законодавства не ставлять у залежність достовірність даних податкового обліку платника податків від дотримання податкової дисципліни його контрагентом, якщо цей платник (покупець) мав реальні витрати у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), призначених для використання у його господарській діяльності. Порушення певним постачальником товару (робіт, послуг) у ланцюгу постачання вимог податкового законодавства чи правил ведення господарської діяльності не може бути підставою для висновку про порушення покупцем товару (робіт, послуг) вимог закону щодо формування об'єкту оподаткування податком на прибуток та податкового кредиту, тому платник податків (покупець товарів

(робіт, послуг)) не повинен зазнавати негативних наслідків, зокрема у вигляді позбавлення права на формування податкового кредиту, за можливу неправомірну діяльність його контрагента за умови, якщо судом не встановлено фактів, які свідчать про обізнаність платника податків щодо такої поведінки контрагента та злагожденість дій між ними.

При вирішенні спорів щодо правомірності формування платниками податків своїх даних податкового обліку, необхідно враховувати, що відповідно до вимог ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України обов'язок доведення відповідних обставин у спорах між особою та суб'єктом владних повноважень покладається на суб'єкта владних повноважень.

Проте у разі надання контролюючим органом доказів, які свідчать, що документи, на підставі яких платник податків сформував дані податкового обліку, містять інформацію, що не відповідає дійсності, платник податків має спростовувати ці доводи. Наведене впливає зі змісту частини першої ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України, згідно з якою кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення.

Таким чином, на підтвердження фактичного здійснення господарських операцій, враховуючи специфіку таких операцій та договорів, що їх регламентують, Товариство повинно мати відповідні належно оформлені первинні документи, які в сукупності мають свідчити про беззаперечний факт реального вчинення господарських операцій, що є підставою для формування платником податкового обліку.

Вказана правова позиція висловлена, у постанові Верховного Суду від 24 травня 2019 року у справі №826/7423/16 (адміністративне провадження №К/9901/5073/19).

Матеріалами справи встановлено, що 10 березня 2016 року між ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ" (Продавець) та ДП "АНТОНОВ" укладено договір купівлі-продажу № 20/01, за умовами якого Продавець зобов'язується в порядку та на умовах, визначених в цьому Договорі передати у власність Покупцю, а Покупець зобов'язується в порядку та на умовах, визначених у цьому Договорі, прийняти та оплатити Товари (ТЗІ, ГТВ, вуглецеві матеріали, клеї, зв'язуючі, пресматеріали, смоли, технічні тканини), що перераховані в специфікаціях, видаткових накладних, рахунках та інших документах до цього Договору.

На кожен партію Товару Покупець направляє Продавцю окремий заказ, в якому визначено асортимент та кількість замовленого Товару.

Доставка товару здійснюється Продавцем після перерахування попередньої оплати в строк зазначений в специфікаціях.

Продавець здійснює поставку кожної партії товару з необхідною документацією на Товар (видаткова накладна, рахунок-фактура, оригінал паспорта якості).

Партія Товару переходить у власність Покупця після фактичної передачі Покупцю Продавцем партії Товару та підписання видаткових накладних.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкових накладних № 9 від 09.06.2016 р., № 9 від 08.07.2016 р.; платіжного доручення № 779 від 08.06.2016 р., № 1195 від 07.07.2016 р.; рахунку-фактури № АТ-0000085 від 13.05.2016 р., № АТ-0000058 від 14.04.2016 р.; видаткової накладної № АТ-0000090 від 20.10.2016 р., № АТ-0000075 від 07.09.2016 р.; приймального акту № 1507 від 20.10.2016 р., № 1141 від 07.09.2016 р.; картки складського обліку стрічка 1-но стороння 42/50, стрічка 1-но стороння 42/25, стрічка 1-но стороння 42/100, стрічка 2-х стороння 37/30, стрічка 2-х стороння 37/50, тканина прорезин. 300В.

11 листопада 2014 року між ТОВ "ВЕРТОЛ" (Постачальник) та ДП "АНТОНОВ" (Замовник) укладено договір № 04-74-14, за умовами якого Постачальник зобов'язується поставити, а Замовник прийняти та оплатити комплектуючі - вироби для літаків цивільної авіації АН-124-100 і АН-78 (Продукція), згідно зі і Специфікацією (Додаток № 1), що є невід'ємною частиною даного Договору. Загальна сума Договору складає 447 023,33 (чотириста сорок сім тисяч двадцять три грн. 33 коп., в тому числі ПДВ - 74 503, 89 грн.. (сімдесят чотири тисячі п'ятсот три грн. 89 коп.). Ціна Продукції визначається Протоколом погодження договірної ціни (Додаток № 2) в гривнях по курсу Національного Банку України на дату виставлення рахунку.

Продукція поставляється на умовах EXW (склад Постачальника), відповідно до правил ІНКОТЕРМС в редакції 2010 р. Продукція повинна бути упакована у тару (упаковку), що забезпечує її збереження під час

транспортування та зберігання. Вартість тари (упаковки) входить до Вартості Продукції. Тара поверненню не підлягає.

На кожну поставку Продукції Постачальник додає наступні документи; рахунок-фактура (2 оригінали, 2 копії), податкова накладна (1 копія); паспорт на кожну одиницю Продукції.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкових накладних № 18 від 06.10.2015 р., № 44 від 16.10.2015 р.; видаткових накладних № 707 від 18.12.2015 р., № 594 від 03.11.2015 р.; виписки банку від 06.10.2015 р. від 16.10.2015; рахунку на оплату № 524 від 24.09.2015 р., № 519 від 23.09.2015 р.; прибуткових ордерів № 239 від 22.02.2016 р., № 240 від 22.02.2016 р., № 2273 від 10.12.2015 р., № 2274 від 10.12.2015 р., № 2275 від 10.12.2015 р., № 2276 від 10.12.2015 р., № 2277 від 10.12.2015 р., № 2278 від 10.12.2015 р., № 2279 від 10.12.2015 р., № 2280 від 10.12.2015 р., № 2281 від 10.12.2015 р., № 2282 від 10.12.2015 р., № 2283 від 10.12.2015 р., № 2284 від 10.12.2015 р., № 2285 від 10.12.2015 р., № 2286 від 10.12.2015 р., № 2287 від 10.12.2015 р., № 2288 від 10.12.2015 р., № 2289 від 10.12.2015 р., № 2290 від 10.12.2015 р., № 2291 від 10.12.2015 р.; картки складського обліку ТАН-90-115-400, СМ-28-2-1, АПН-2, АЗК3-3, АЗК3-5, АЗК3-10, АЗК1М-25-2, ВМ, 2ВМ, ТКЕ-22П1ГБ, ТКД-12подгб, ВГ-15К-2с, ГІМ-5, ТНН-21 подг, ТКІІ-21подгм-2с, СП-1, ДП-702, ППНМ-С, ЗППВН, ППНГ-15к, 2LA409800-16.

20 листопада 2015 року між Філією Державного підприємства "АНТОНОВ" "Серійний завод "АНТОНОВ" від імені Державного підприємства "АНТОНОВ (Покупець) з однієї сторони, та ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ (Постачальник) укладено Договір поставки № 393/065-15, за умовами якого Постачальник у порядку та на умовах, передбачених даним Договором, зобов'язується поставити і передати у власність (повне господарське ведення) авіаційно - технічне майно, призначене для виробництва літаків цивільної авіації Ан-148, Ан-158, Ан-32, Ан-26, Ан-124, та їх модифікацій (надалі - Товар), а Покупець зобов'язується прийняти й оплатити зазначений Товар відповідно до умов даного Договору.

Поставка Товару здійснюється Постачальником до місця знаходження Покупця. Базовою умовою поставки Продукції Покупцеві є поставка на умовах DDP - м. Київ, пр-т. Перемоги 100/1 (згідно з Міжнародними правилами тлумачення торговельних термінів "Інкотермс" у редакції 2010 року, далі - правила "Інкотермс") - склад Покупця. У випадках поставки Товару на інших умовах згідно правил "Інкотермс" будуть узгодженні Сторонами в Додатковій угоді до Договору.

З поставкою Товару Постачальник зобов'язується надати Покупцеві наступні документи: рахунок фактуру; видаткову накладну; сертифікат якості заводу-виробника; товаро-транспортну накладну; сертифікат по формі FAA; експлуатаційно-технічну документацію на Товар для організації вхідного контролю (PE, PO) - оригінал.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 9 від 26.11.2015 р.; платіжного доручення № 1553 від 26.11.2015 р.; рахунку на оплату № 31 від 20.11.2015 р.; видаткової накладної № 8 від 24.02.2016 р.; приймального акту б/н від 24.02.2016 р.; картки складського обліку (RTA-4B (RDR-4B).

Судом також встановлено, що між ТОВ "ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС" (Постачальник) та ДП "АНТОНОВ" (Покупець) укладено наступні договори поставки:

- № 04/07 від 24.10.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток № 1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 2 079 360,00 грн з ПДВ (два мільйона сімдесят дев'ять тисяч триста шістьдесят грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 346 560,00 грн (триста сорок шість тисяч п'ятсот шістьдесят грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток № 1), шляхом перерахування 70% від вартості продукції з моменту отримання рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправлені письмовим повідомленням. Остаточний розрахунок у розмірі 30% від вартості продукції, що поставляється, здійснюється Покупцем протягом 10 календарних днів з моменту отримання письмового повідомлення про готовність продукції до відвантаження, а також рахунка-фактури, що надається Продавцем.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 143 від 19.05.2017 р.; виписки банку від 09.06.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-0001060 від 15.05.2017 р., видаткової накладної

№ РН-0001466 від 19.05.2017 р.; прибуткового ордеру № 2973 від 24.05.2017 р. № 2977 від 24.05.2017 р.; картки рахунку (Розетка 2РТТ32БУН8Г14), (Розетка 2РМДТ18КПН4Г5А1); (Вилка 2РМДТ18КПН4Ш5А1); (З'єднувач ОНЦ-БС-2-32/22-Р12-2-В); (Розетка СНЦ23-4/14Р-6-В); (Розетка СНЦ23-4/14Р-8-В); (Розетка СНЦ23-7/18Р-6-А-В); (Роз'єм СНЦ23-7/22В-6-Б-В); (Розетка СНЦ23-10/22Р-6-В); (Розетка СНЦ23-41/30Р-6-В); (Кнопка ПК19В); (Автомат захисту АЗК1М-7,5-2С); (Реле ТКЕ54ПОДГБ); (Контактор ТКС60ЮДЛ); (Контактор ТКД2030ДЛ); (Кнопка КМ1-І-В); (Мікровимикач А-812К); (Реле РЕС-52Т).

- 29/06 від 29.06.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток №1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 895 320,00 грн з ПДВ (вісімсот дев'яносто п'ять Тисяч триста двадцять грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 149 220,00 грн (сто сорок дев'ять тисяч двісті двадцять грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток №1), шляхом перерахування 100% від вартості продукції з моменту отримання продукції на підставі рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправленні факсом або електронною поштою.

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 34 від 16.09.2016 р.; виписки банку від 16.09.2016 р.; рахунку-фактури № СФ-775 від 14.09.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000401 від 16.09.2016 р.; прибуткового ордеру № 979 від 16.09.2016 р.; картки рахунку (Датчик кутових переміщень МУ615А).

- № 25 від 25.07.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується відвантажити, а Покупець зобов'язується сплатити і прийняти продукцію по номенклатурі, кількості, вказаний в Специфікації № 21 (Додаток №1 до договору), що є його невід'ємною частиною. Загальна сума договору на момент його укладання становить 894 600,00 грн з ПДВ (вісімсот дев'яносто чотири тисячі шістсот грн., 00 коп.), у тому числі ПДВ 149100,00 грн (сто сорок дев'ять тисяч сто грн., 00 коп.). Оплата продукції по договору здійснюється Покупцем по узгодженим цінам відповідно до Специфікації № 1 (Додаток №1), шляхом перерахування 70% від вартості продукції з моменту отримання рахунка-фактури від Постачальника, протягом 10 банківських днів. Для отримання рахунку Покупець направляє уточнену заявку із зазначенням найменування виробів, їх кількості. Заявки на рахунок можуть бути відправленні факсом або електронною поштою. Остаточний розрахунок у розмірі 30% буде відбуватися після отримання Покупцем повідомлення про готовність продукції до відвантаження, протягом 10 банківських днів.

Відповідно до вказаних договорів, при відвантаженні продукції Постачальник надає Покупцю оригінали документів: накладну на відпуск готової продукції; податкову накладну (копію податкової накладної Постачальник відправляє по факсу на протязі 5 днів після оплати).

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 35 від 16.09.2016 р., № 33 від 24.10.2016 р., № 5 від 13.10.2016 р., № 10 від 25.10.2016 р., № 7 від 28.11.2016 р., № 8 від 28.11.2016 р., № 10 від 30.11.2016 р., № 7 від 23.01.2017 р., № 6 від 23.01.2017 р., № 5 від 23.01.2017 р., № 13 від 26.01.2017 р., № 3 від 06.01.2017 р.; виписки банку від 16.09.2016 р., від 24.10.2016 р., від 06.01.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-723 від 31.08.2016 р., № СФ-723 від 31.08.2016 р., № АТ-0000151 від 23.09.2016 р., № АТ-0000154 від 27.09.2016 р., № АТ-0000190 від 09.11.2016 р., № АТ-0000192 від 09.11.2016 р., № АТ-0000191 від 09.11.2016 р., № АТ-0000198 від 22.11.2016 р., № АТ-0000228 від 27.12.2016 р., № СФ-1014 від 01.12.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000580 від 30.12.2016 р., № РН-0000580 від 30.12.2016 р., № АТ-0000086 від 18.10.2016 р., № АТ-0000093 від 18.11.2016 р., № АТ-0000096 від 19.11.2016 р., № АТ-0000101 від 26.12.2016 р., № АТ-0000097 від 19.12.2016 р., № АТ-0000102 від 26.12.2016 р., № 79 від 14.06.2017 р., № 80 від 14.06.2017 р., № 4 від 24.01.2017 р., № 46 від 16.03.2017 р., № РН-0000016 від 24.01.2017 р.; прибуткового ордеру № 423 від 23.01.2017 р., № 423 від 23.01.2017 р., № 3562 від 16.06.2017, № 3561 від 16.06.2017, № 1652 від 20.03.2017, № 476 від 25.01.2017; картки рахунку (Датчик температури П-77 ВАР.3), (Датчик температури П-77 ВАР.3), Капролон В МАРКА А ПАБ 150 500Х500), (Герметик УЗОМЕС-5М), (Герметик ВІТЕФ-ІНТ), (Клей ВКР-16), (Поліамід ПА 610), (Клей КР-5-18), (Рукавички 420), (Оргскло А0-120 4), (Оргскло А0-120 12), (Оргскло СО-120-А 24), (Оргскло А0-120 6), (Оргскло СО-95-А 3), (Оргскло А0-120 10), (Гумова суміш НО-68НТА), (Датчик тиску МД-250Т), (Датчик П-104); платіжного доручення № 2163 від 13.10.2016 р., № 2306 від 25.10.2016 р., № 2646 від 28.11.2016 р., № 2648 від 28.11.2016 р., № 2647 від 28.11.2016 р., № 2672 від 29.11.2016 р., № 143 від 23.01.2017 р., № 147 від 23.01.2017 р., № 147 від 23.01.2017 р., № 146 від 23.01.2017 р., № 169 від 25.01.2017 р.; приймального акту № 1455 від 18.10.2016 р., № 1784 від 18.11.2016 р., № 2343 від 19.12.2016 р., № 2536 від 26.12.2016 р., №

2358 від 19.12.2016 р., № 2358 від 19.12.2016 р., № 2539 від 26.12.2016 р., № 496 від 24.01.2017 р.; рахунку на оплату № 3 від 10.01.2017 р., № 9 від 13.01.2017 р., № 8 від 13.01.2017 р.

31 жовтня 2016 року між ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА" (Постачальник" та ДП "АНТОНОВ" (Замовник) укладено наступні договори:

- № 3110 від 31.10.2016 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується поставити, а Замовник прийняти та оплатити комплектуючі вироби для літаків цивільної авіації АН-124-100, далі по тексту "Продукція", згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2), що є невід'ємними частинами даного Договору. Загальна сума Договору згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2) складає - 563 465, 71 грн., у тому числі ПДВ 20% - 93 910, 95 грн. На кожну поставку Продукції Постачальник додає наступні документи: рахунок-фактура (2 оригінали. 2 копії); видаткова накладна; паспорт на кожну одиницю Продукції, податкова накладна (1 копія);

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної № 23 від 12.01.2017 р., № 79 від 24.01.2017 р., № 40 від 27.02.2017 р.; виписки банку від 24.04.2017 р., від 24.04.2017 р., від 27.02.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-051 від 26.01.2016 р.; видаткової накладної № РН-0000064 від 12.01.2017 р., № РН-0000139 від 24.01.2017 р., № РН-0000137 від 12.04.2017 р.; прибуткового ордеру № 291 від 17.01.2017 р., № 857 від 13.02.2017 р., № 2236 від 14.04.2017 р.; картки рахунку (Автомат захисту АЗК1М-2-2С), (Автомат захисту АЗК1М-3-2С), (Вимикач ВМ), (Вимикач 2ВМ), (Вимикач 3ВМ), (ТС-3М-2Ж), (ТС-3М-3ЗЕЛ), (Перемикач ЗПНМ), (Кнопка 2КР), (Реле ТКЕ22Г1ГБ), (Запобіжник ПМ-5), (Перемикач ППМ), (Перемикач ЗППМ), (Контактор ТКД2030ДЛ), (Реле ТКЕ54ПОДГ), (Контактор ТКС60ЮДЛ), (АЗК3-3), (АЗК3-10), (ТС-5М), (ТС-5М-1КР), (ТС-5М-2Ж), (Автомат захисту АЗК3-5), (Контактор ТКД12ПОДГ), (Автомат захисту АЗК3-20), (Автомат захисту АЗК3-15), (Запобіжник ПМ-2), (Запобіжник ПМ-15), (Контактор ТКС2030ДЛ), (Контактор ТКД503ДТ), (Контактор ТКС40ЮДЛ), (Контактор ТКД20ЮДГ), (Контактор ТКД503ДОД), (Контактор ТКД203ДОД), (Контактор ТКД233ДОД), (Контактор ТКДЮЗДОД), (Контактор ТКД50ЮДЛ), (Контактор ТКД511ДОД), (Контактор ТКСЮЮДЛ), (Контактор ТКС201ДОД), (Перемикач ЗПНМ), (Амортизатор АПН-2), (Рама РМ-БРЗУ115ВО), (Датчик П-104).

- № 19 від 19.04.2017 року, за умовами якого Постачальник зобов'язується поставити, а Замовник прийняти та оплатити комплектуючі вироби для літаків цивільної авіації АН-124-100, далі по тексту "Продукція", згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2), що є невід'ємними частинами даного Договору. Загальна сума Договору згідно зі Специфікацією № 1 (Додаток № 1) та Специфікацією № 2 (Додаток № 2) складає - 137 591 грн. 06 коп. (сто тридцять сім тисяч п'ятсот дев'яносто одна грн. 06 коп.), у тому числі ПДВ 20% - 22 931 грн. 84 коп. (двадцять дві тисячі дев'ятсот тридцять одна грн. 84 коп.). На кожну поставку Продукції Постачальник додає наступні документи: рахунок-фактура (2 оригінали. 2 копії); видаткова накладна; паспорт на кожну одиницю Продукції; податкова накладна (подається в електронному вигляді).

На виконання вказаного договору, позивачем надано копії: податкової накладної: № 2 від 01.03.2017 р., № 50 від 30.03.2017 р., № 89 від 13.03.2017 р., № 133 від 20.04.2017 р., № 135 від 20.04.2017 р., № 160 від 25.04.2017 р., № 32 від 24.05.2017 р., № 54 від 15.05.2017 р.; виписки банку від 01.03.2017 р., від 30.03.2017 р., від 24.04.2017 р., від 29.05.2017 р., від 29.05.2017 р., від 29.05.2017 р. від 24.05.2017 р., від 29.05.2017 р.; рахунку-фактури № СФ-012 від 11.01.2017 р., № СФ-114 від 16.02.2017 р., № СФ-0003296 від 01.12.2016 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р., № СФ-115 від 16.02.2017 р., № СФ-0000998 від 19.04.2017 р.; видаткової накладної № РН-0000151 від 20.04.2017 р., № РИ-0000663 від 13.03.2017 р., № РН-0001218 від 20.04.2017 р., № РН-0000344 від 16.08.2017 р.; прибуткового ордеру № 2298 від 20.04.2017 р., № 5622 від 02.10.2017 р., № 2221 від 13.10.2017 р., № 1945 від 03.04.2017 р., № 2404 від 26.04.2017 р., № 2402 від 26.04.2017 р., № 2490 від 27.04.2017 р., № 4686 від 17.08.2017 р., № 4695 від 17.08.2017р., № 2835 від 18.05.2017 р.; видаткової накладної № РН-0000203 від 29.05.2017 р., № РН-0000136 від 12.04.2017 р., № РН-0001225 від 20.04.2017 р., № РН-0001261 від 25.04.2017 р., № РН-0000257 від 29.06.2017 р., № РН-0001359 від 15.05.2017 р.; картки рахунку (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКДРДА400-290-0), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКД27ДФ-0,6), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКД27ДФ-1,0), (Вимірювальний комплекс реле тиску ИКДРДФ-0,1-0,05-0), (Вимірювальний комплекс ИКД27ДА830), (Датчик аеродинамічних кутів ДАУ-72-1), (Сигналізатор тиску СДА-260), (Сигналізатор тиску СДА-260), (Вогнегасник ОР1-2-20-30 хладон), (ПМ-2), (Контактор ТКД511ДОД), (Автомат захисту АЗК1М-7,5-2С), (Запобіжник ПМ-150), (Розетка РВН1-5-2Г1), (З'єднувач РВН2-5-1Г7В), (Вилка РВН2-5-1Ш7В), (Електромагнітний клапан

ЕКР-3), (Реле ТКЕ52ПД1), (Шасі СОВШ-2), (Блок управління та контролю інтерцепторами БУКИ-400), (Блок управління та контролю закрилками БУКЗ-400), (Перемикач 2ПНГ-15К).

Таким чином, як встановлено судом першої інстанції та підтверджено під час апеляційного розгляду справи, первинних та інших документів щодо взаємовідносин позивача та його контрагентів оформлені у відповідності до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України, та в повній мірі відображають зміст і характер вчинених господарських операцій.

Разом з тим, товар придбаний у вказаних контрагентів було використано позивачем в оподатковуваних операціях в межах власної господарської діяльності з метою отримання прибутку, про що свідчать надані копії прибуткових ордерів та картки складського обліку, які підтверджують видачу товару, придбаного у вказаних вище контрагентів у виробництво.

Спірні господарські операції були належним чином відображені у бухгалтерському обліку позивача. Вказані первинні документи досліджувались контролюючим органом під час проведення перевірки. Наявність таких документів відповідачем не заперечувалась.

При цьому, як вірно зазначено судом першої інстанції, податковий орган в акті перевірки не ставив під сумнів достовірність даних, які містять вказані первинні бухгалтерські документи, а також не зазначав про невідповідність первинних бухгалтерських документів вимогам чинного податкового законодавства, зокрема, відсутності в податковій накладній обов'язкових реквізитів.

Також, як убачається із матеріалів справи, момент здійснення вищезазначених господарських операцій між позивачем та його контрагентами ТОВ "ВЕРТОЛ", ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ", ТОВ "ТК ОПТИМА-ЕНЕРГО-СЕРВІС", ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ", ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА", останні були зареєстрованими як платники податку на додану вартість у встановленому законодавством порядку, мали індивідуальні податкові номери, отже, вони мали право видавати позивачу вищезазначені належним чином оформлені податкові накладні, котрі у відповідності до пункту 201.8 статті 201 Податкового кодексу України, є підставою для формування позивачем податкового кредиту.

Подальше анулювання свідоцтва платника ПДВ саме по собі не призводить до недійсності всіх угод, укладених з моменту державної реєстрації особи платником податку на додану вартість до моменту анулювання свідоцтва, та не позбавляє правового значення видані за цими господарськими операціями податкові накладні.

Посилання контролюючого органу на відомості про відсутність у контрагентів позивача умов необхідних для ведення відповідної господарської діяльності з обсягом товару у відповідні строки, зокрема, технічного персоналу, виробничих активів, складських приміщень, транспортних засобів, як на підставу для відмови в позові, обґрунтовано судом відхиляються, оскільки чинне законодавство не ставить умовою дійсності правочинів, а також виникнення податкових зобов'язань платника у залежність від стану податкового обліку його контрагентів, наявності чи відсутності у останніх основних фондів. Відсутність у контрагентів добросовісного платника податку, яким є позивач, матеріальних та трудових ресурсів не виключає можливості реального виконання таким платником господарської операції, та не свідчить про одержання необґрунтованої податкової вигоди покупцем, оскільки залучення працівників є можливим за договорами цивільно-правового характеру, аутсорсингу та аутстафінгу (оренда персоналу).

Крім того, колегія суддів зазначає, податковий орган не наділений повноваженнями встановлювати в акті перевірки суб'єкта господарювання нікчемність або недійсність укладених з контрагентами договорів, оскільки необхідними умовами для визнання угоди нікчемною в силу вимог статті 228 Цивільного кодексу України є її укладання з метою, завідомо суперечною інтересам держави і суспільства та наявність умислу хоча б у однієї із сторін щодо настання відповідних протиправних наслідків.

На підтвердження фактичного виконання зазначених операцій з контрагентами платником подано первинні документи, які мають усі необхідні реквізити первинного документу, оцінивши ці докази, колегія суддів вважає, що вони відповідають вище вказаним вимогам законодавства та свідчать про звичайну фінансово-господарську діяльність позивача, первинні документи відповідають вимогам встановленим чинним законодавством, а відтак наділені юридичною силою та є належними доказами реальності здійснених господарських операцій з контрагентами.

Також, судова колегія зазначає, що у разі якщо на час здійснення господарських операцій, за якими податковий орган не визнає обґрунтованим віднесення позивачем до податкового кредиту сум податку на додану вартість, постачальники були включені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а також мали свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість, покупець не може нести відповідальність ні за несплату податків продавцями, ні за можливу недостовірність відомостей про них, наведених у зазначеному реєстрі, за умови необізнаності щодо неї.

Разом з тим, чинне податкове законодавство не покладає на платника обов'язку контролювати діяльність осіб, що виконують роботи (поставляють йому товари, надають послуги). На момент укладення та виконання спірних операцій контрагенти позивача були зареєстровані платниками податку на додану вартість та внесені в установленому порядку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, громадських формувань.

У взаємозв'язку з вищенаведеним суд, вирішуючи спір по суті, також зазначає, що відповідно до статті 77 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Довести правомірність своїх дій чи бездіяльності відповідно до принципу офіційності в адміністративному судочинстві зобов'язаний суб'єкт владних повноважень. Разом з тим, відповідно до принципу змагальності суб'єкт господарювання має спростувати доводи суб'єкта владних повноважень, якщо їх обґрунтованість заперечує.

В даному випадку, податковий орган відповідно до принципу офіційності повинен довести в суді фіктивність господарських операцій як підстави для нарахування платникові податків податкових зобов'язань та правомірності прийняття своїх рішень.

Аналогічна правова позиція викладена в постановках Верховного суду від 20 лютого 2018 року у справі №817/149/17 та від 29 березня 2018 року у справі №813/2758/16.

Колегія суддів зазначає, що податковим органом ні в суді першої, ні в суді апеляційної інстанції не подано доказів, які однозначно свідчили б про неправдивість одержаних від платника документів, підтверджували б фіктивний характер спірних операцій та недобросовісність позивача як платника податків, відповідачем не надано суду жодних доказів, які підтверджували б те, що вчинення правочину (укладення договору), на підставі якого виникли взаємовідносини між позивачем та контрагентами не відповідали дійсним намірам сторін щодо набуття цивільних прав та обов'язків чи свідчили б про незвичність цін за спірними операціями, або про невідповідність господарських операцій цілям та завданням статутної діяльності товариства, господарській меті з метою досягнення правових наслідків та які порушують публічний порядок, суперечать моральним засадам суспільства та спрямовані на заволодіння майном держави.

Відсутність у контрагентів трудових ресурсів та виробничих потужностей для самостійного виконання договірних зобов'язань, не свідчить про неможливість виконати відповідні роботи, послуги чи поставку та не є підставою для виключення з податкового обліку, саме з цих мотивів, витрат на оплату цих товарів (робіт, послуг), у тому числі й по ПДВ.

Отже, позивач як платник податків самостійно несе відповідальність за достовірність і своєчасність обчислення та сплату лише ним самим податку до бюджету відповідно до законодавства України. Він не може нести відповідальність за порушення контрагентами правил здійснення господарської діяльності та/або податкової дисципліни, як і не може нести відповідальність за неподання контрагентом первинних документів. У разі якщо контрагентом були допущені порушення норм податкового або іншого законодавства, це тягне відповідальність та негативні наслідки саме щодо цього контрагента, а не сумлінного платника податків.

Аналогічна правова позиція висловлена Верховним Судом у постанові від 14 березня 2018 року у справі №803/1198/16.

Посилання відповідача на те, що контрагенти позивача фігурують у матеріалах досудових розслідувань, порушених за ознаками кримінального правопорушення не є доказом протиправного формування витрат чи податкового кредиту і не тягне за собою правових наслідків для платника.

Частиною 1 статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність

обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Згідно частини першої статті 74 Кодексу адміністративного судочинства України суд не бере до уваги докази, які одержані з порушенням порядку, встановленого законом.

Так, законом, який визначає порядок отримання показань під час досудового слідства та порядок їх фіксації у протоколі допиту є Кримінальний процесуальний кодекс України (далі КПК України).

У частині першій статті 23 КПК закріплено, що суд досліджує докази безпосередньо. Показання учасників кримінального провадження суд отримує усно.

Частина друга цієї ж статті визначає, що не можуть бути визнані доказами відомості, що містяться в показаннях, речах і документах, які не були предметом безпосереднього дослідження суду, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Суд може прийняти як доказ показання осіб, які не дають їх безпосередньо в судовому засіданні, лише у випадках, передбачених цим Кодексом.

Частиною четвертою статті 95 КПК України передбачено, що суд може обґрунтовувати свої висновки лише на показаннях, які він безпосередньо сприймав під час судового засідання або отриманих у порядку, передбаченому статтею 225 цього Кодексу. Суд не вправі обґрунтовувати судові рішення показаннями, наданими слідчому, прокурору, або посилатися на них.

Отже, протоколи допиту, отримані на стадії досудового слідства, можуть бути визначені як докази лише в разі їх відображення під час розгляду кримінальної справи в суді.

Відповідно до частини 6 статті 78 КАС України вирок суду в кримінальному провадженні, ухвала про закриття кримінального провадження і звільнення особи від кримінальної відповідальності або постановою суду у справі про адміністративне правопорушення, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, стосовно якої ухвалений вирок, ухвала або постановою суду, лише в питанні, чи мали місце ці дії (бездіяльність) та чи вчинені вони цією особою.

Таким чином, до винесення вироку в рамках кримінального провадження, протокол допиту досудового розслідування не може вважатись належним доказом в адміністративному судочинстві.

Вказана правова позиція висловлена Верховним Судом у постанові від 06 листопада 2018 року у справі №822/551/18 (адміністративне провадження №К/9901/61751/18).

Крім того, колегія суддів зазначає, що ні на момент проведення податкової перевірки та фіксації її наслідків, ні станом на час розгляду даної справи в судах першої та апеляційної інстанції, інформація стосовно винесення вироку щодо посадових осіб контрагента позивача відсутня.

Факт порушення кримінальної справи та отримання свідчень (пояснень) посадових осіб господарюючих суб'єктів, в рамках такої кримінальної справи, не є беззаперечним доказом, що підтверджує відсутність реальних правових наслідків всіх господарських операцій проведених позивачем та його контрагентами.

Враховуючи вищевикладене, суд першої інстанції дійшов правомірного висновку, що доводи контролюючого органу щодо нереальності господарських операцій по ланцюгу постачання зводяться до переоцінки обставин у справі та є безпідставними, оскільки не можуть бути доказом невиконання договірних зобов'язань саме контрагентами позивача.

Аналогічна правова позиція викладена у постанові Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі №808/2090/14.

Таким чином, висновок про безтоварність господарських операцій може ґрунтуватись на належних, допустимих і достатніх доказах і не може ґрунтуватись на припущеннях. Контролюючий орган при вирішенні справи не обґрунтовував позицію щодо збільшення грошового зобов'язання з податку на додану вартість та зменшення розміру від'ємного значення суми податку на додану вартість безтоварністю вищевказаних господарських операцій та не довів суду шляхом надання належних, достовірних та достатніх доказів.

За таких обставин, колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції, що висновки відповідача викладені в акті перевірки не спростовують реальність господарських операцій позивача з його контрагентом.

Таким чином, позивачем правомірно віднесено суму ПДВ 1 659, 758, 00 грн. до складу від'ємного значення за листопад 2018 року по взаємовідносинам з ТОВ "ВЕРТОЛ", ТОВ "ОПТИМУМСПЕЦДЕТАЛЬ", ТОВ "ТК ОПТИМА- ЕНЕРГО-СЕРВІС", ТОВ "АВІА ТЕХКОНТАКТ", ТОВ "ПРОМЕЛЕКТРОНІКА", а висновки Акта перевірки про порушення позивачем норм Податкового кодексу України та зменшення розміру від'ємного значення суми податку на додану вартість є протиправним.

Враховуючи вищевикладене, колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 21 березня 2019 року №0000584201.

При цьому судовою колегією враховується, що згідно п. 41 висновку № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо якості судових рішень обов'язок суддів наводити підстави для своїх рішень не означає необхідності відповідати на кожен аргумент захисту на підтримку кожної підстави захисту. Обсяг цього обов'язку може змінюватися залежно від характеру рішення. Згідно з практикою Європейського суду з прав людини очікуваний обсяг обґрунтування залежить від різних доводів, що їх може наводити кожна зі сторін, а також від різних правових положень, звичаїв та доктринальних принципів, а крім того, ще й від різних практик підготовки та представлення рішень у різних країнах. З тим, щоб дотриматися принципу справедливого суду, обґрунтування рішення повинно засвідчити, що суддя справді дослідив усі основні питання, винесені на його розгляд.

За таких обставин, колегія суддів приходить до висновку, що рішення суду першої інстанції є законним, підстави для його скасування відсутні, оскільки суд всебічно перевіrivши обставини справи, вирішив спір у відповідності з нормами матеріального та процесуального права, що підлягають застосуванню до даних правовідносин.

Відповідно до ст. 242 Кодексу адміністративного судочинства України рішення суду повинно ґрунтуватися на засадах верховенства права, бути законним і обґрунтованим. Законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи.

Доводи апеляційної скарги не спростовують висновків суду першої інстанції, а тому не можуть бути підставою для скасування рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 10 жовтня 2019 року.

Таким чином, колегія суддів приходить до висновку, що постанова суду є законною і обґрунтованою, ухвалена з дотриманням норм матеріального та процесуального права, а тому підстав для її скасування не має.

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 315 КАС України за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення суду першої інстанції суд апеляційної інстанції має право залишити апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення - без змін.

Відповідно до ст. 316 КАС України суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а рішення або ухвалу суду - без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

За таких підстав апеляційна скарга підлягає залишенню без задоволення, а рішення суду першої інстанції - без змін.

Керуючись ст. ст. 241, 242, 243, 308, 310, 315, 316, 321, 322, 325, 329 КАС України, колегія суддів,-

ПОСТАНОВИЛА:

Апеляційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби залишити без задоволення, а рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 10 жовтня 2019 року - без змін.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дати її прийняття та може бути оскаржена в касаційному порядку до Верховного Суду у строк визначений ст. 329 КАС України.

Суддя-доповідач:

Бужак Н.П.

Судді:

Костюк Л.О.

Кобаль М.І.

Повний текст виготовлено: 21 січня 2020 року.